Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Biz ýurdumyzda öndürilýän harytlaryň daşary ýurtlara iberilýän möçberlerini artdyrmalydyrys. Gyzyklanma bildirýän ähli daşary ýurtly hyzmatdaşlarymyz bilen daşary ykdysady gatnaşyklarymyzy giňeltmelidiris.

HALKYŇ ARKADAGLY ZAMANASY 2022

Biznes reklama

Hepdelik gazet | 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar | Möçberi 16 sahypa ★ ★ ★ ★ ★ Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi | 10.10.2022 | Duşenbe | №41 (1244)

Türkmenistanyň Prezidenti GDA döwletleriniň Baştutanlarynyň resmi däl duşuşygyna gatnaşdy

7-nji oktýabrda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Russiýa Federasiýasyna iş sapary bilen ugrady we şol ýerde Garaşsyz Döwletleriň Arkalaşygynyň döwlet Baştutanlarynyň Sankt-Peterburg şäherinde geçirilýän resmi däl sammitine gatnaşdy.

Aşgabadyň Halkara howa menzilinde döwlet Baştutanymyzy resmi adamlar ugratdylar.

Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda ýurdumyz parahatçylyk söýüjilik, oňyn Bitaraplyk hem-de özara bähbitli hyzmatdaşlyk ýörelgelerine esaslanýan daşary syýasy ugry yzygiderli amala aşyrýar. Şu oňyn strategiýada abraýly halkara guramalaryň we düzümleriň çäklerinde köpugurly hyzmatdaşlygy pugtalandyrmaga uly ähmiýet berilýär. Türkmenistan özüniň Bitaraplyk hukuk ýagdaýyna laýyklykda, GDA-nyň assosirlenen agzasy bolmak bilen, bar bolan ägirt uly kuwwaty nazara alyp, Arkalaşygyň giňişliginde netijeli gatnaşyklary ösdürmek meselelerinde işjeň orny eýeleýär. Ýurdumyzy GDA döwletleri bilen däp bolan dostluk we hoşniýetli goňşuçylyk gatnaşyklary, ysnyşykly taryhy-medeni hyzmatdaşlyk baglanyşdyrýar.

...Birnäçe sagatdan soň, hormatly Prezidentimiziň uçary Sankt-Peterburg şäheriniň «Pulkowo» Halkara howa menziline gondy. Bu ýerde döwlet Baştutanymyzy resmi adamlar garşyladylar.

Hormatly Prezidentimiz howa menzilinden GDA-nyň nobatdaky resmi däl sammitiniň geçirilýän ýerine — Konstantinowskiý köşgüne tarap ugrady.

Häzirki wagtda Konstantinowskiý köşgi gapylaryny Sankt-Peterburgyň 300 ýyllygyna gabatlap giňden açan «Kongresler köşgi» döwlet toplumynyň binagärlik bölegi bolup durýar. Bu ýerde möhüm çäreler, şol sanda ýokary derejedäki duşuşyklar, maslahatlar, medeni forumlar we beýleki dabaralar geçirilýär. «Kongresler köşgi» döwlet toplumynyň köpçüligiň gelip görmegi we gezelençler üçin açykdygy hem bellärliklidir. Häzir Konstantinowskiý köşk-seýilgäh toplumy Sankt-Peterburgyň möhüm ähmiýetli syýahatçylyk desgalarynyň biri hasaplanýar.

Ýokary derejedäki duşuşyga gatnaşmak üçin Sankt-Peterburga Azerbaýjan Respublikasynyň Prezidenti Ilham Aliýew, Belarus Respublikasynyň Prezidenti Aleksandr Lukaşenko, Gazagystan Respublikasynyň Prezidenti Kasym-Žomart Tokaýew, Täjigistan Respublikasynyň Prezidenti Emomali Rahmon, Özbegistan Respublikasynyň Prezidenti Şawkat Mirziýoýew, Ermenistan Respublikasynyň Premýer-ministri Nikol Paşinýan hem geldiler.

GDA döwletleriniň ýolbaşçylary «Mermer» zalyna çagyrylýar. Şol ýerde resmi däl sammit geçirildi.

Russiýa Federasiýasynyň Prezidenti Wladimir Putin duşuşygy açyp, oňa gatnaşyjylary mähirli mübärekledi. Russiýanyň Baştutany Sankt-Peterburga gelmäge çakylygy kabul edendikleri üçin hemmelere hoşallyk bildirip, şu duşuşygyň ileri tutulýan ugurlarda hyzmatdaşlygyň wajyp meseleleri boýunça dostlukly ýagdaýda pikir alyşmaga, GDA döwletleriniň Baştutanlarynyň Geňeşiniň öňümizdäki hepdede Astanada geçiriljek doly derejeli mejlisiniň öňüsyrasynda garaýyşlary anyklaşdyrmaga mümkinçilik berjekdigini belledi.

Bu gün Arkalaşygyň giňişliginde hyzmatdaşlygyň gün tertibi köp ugurlary, gazanylan ylalaşyklary, şol sanda döwletara derejedäki ylalaşyklary durmuşa geçirmek boýunça wezipeleriň çözgüdini öz içine alýar. Şunuň bilen baglylykda, soňky ýyllarda Türkmenistanyň ençeme gezek GDA-nyň howandarlygynda möhüm duşuşyklaryň, forumlaryň we dürli çäreleriň geçirilýän ýerine öwrülendigini bellemek gerek. Ýurdumyz netijeli gatnaşyklary ösdürmäge hemmetaraplaýyn ýardam bermäge çalşyp, hyzmatdaşlygyň täze, wajyp usullaryny işläp taýýarlamaga, geljegi uly bilelikdäki taslamalary durmuşa geçirmäge gönükdirilen anyk teklipleri yzygiderli öňe sürýär.

Şu babatda Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan GDA gatnaşyjy döwletleriň strategik ykdysady hyzmatdaşlygy hakynda Jarnamany aýdyň mysallaryň biri hökmünde görkezmek bolar. Bu taglymatlaýyn resminamanyň Arkalaşygyň 2019-njy ýylyň oktýabr aýynda Aşgabatda geçirilen sammitiniň netijeleri boýunça biragyzdan makullanylandygyny hem-de kabul edilendigini ýatlatmalydyrys. Şol sammitiň geçirilen ýylynda ýurdumyz GDA-da başlyklyk etdi. Garaşsyz Döwletleriň Arkalaşygyny ösdürmegiň 2030-njy ýyla çenli Strategiýasy hut ýokarda agzalan Jarnamanyň esasy ýörelgelerine esaslandy. Onda uzak möhletleýin geljegi nazara almak bilen, hyzmatdaşlygyň esasy ugurlary kesgitlenildi.

Taryhyň dowamynda emele gelen gatnaşyklar bilen baglanyşan Arkalaşygyň döwletleri köp artykmaçlyklara eýedir. Şolaryň netijeli ulanylmagy umumy abadançylygyň bähbitlerine laýyk gelýär. Ilkinji nobatda, Türkmenistanyň GDA-nyň çäklerindäki hyzmatdaşlygy has giň geografik we ykdysady sepgitlere çykarmak baradaky başlangyçlary şuňa gönükdirilendir. Bar bolan kuwwaty nazara almak bilen, ulag, kommunikasiýalar we logistika, energetika, senagat, düzümleýin ulgamlar ileri tutulýan ugurlar hökmünde çykyş edýär. Maýa goýum işini işjeňleşdirmek, özara haryt dolanyşygyny mundan beýläk-de artdyrmak, harytlaryň görnüşlerini giňeltmek üçin hem uly mümkinçilikler bar.

Şunuň bilen birlikde, ynsanperwer ulgam hyzmatdaşlygyň möhüm ugry bolup durýar. Ylym we bilim, medeniýet, sungat, ýaşlar syýasaty, saglygy goraýyş, sport ulgamlarynda özara gatnaşyklar ýurtlaryňdyr halklaryň ýakynlaşmagynyň, olaryň arasyndaky dostluk we ynanyşmak gatnaşyklaryny pugtalandyrmagyň möhüm şerti bolup durýar. Türkmenistan Arkalaşygyň döwletleri bilen bu ugurlarda netijeli hyzmatdaşlygyň uly tejribesini toplap, ony mundan beýläk-de netijeli ulanmagy hem-de ösdürmegi göz öňünde tutýar.

Häzirki wagtda öňdebaryjy tehnologiýalary ornaşdyrmak ugry boýunça gatnaşyklary çuňlaşdyrmak hem örän derwaýys hasaplanýar. Munuň özi döwrüň ählumumy ösüşiniň barşy bilen şertlendirilendir.

Ekologiýa hem özara gatnaşyklaryň möhüm ugry bolup durýar. Häzirki wagtda ekologik howpsuzlygy üpjün etmek, howanyň üýtgemegine we onuň täsirini aradan aýyrmaga degişli meseleler aýratyn üns berilmegini talap edýär. Biziň ýurdumyz olaryň sazlaşykly çözgütlerini gözlemekde tagallalary birleşdirmäge saldamly goşant goşýar.

GDA-nyň çäklerinde hyzmatdaşlyk babatda Türkmenistan parlamentleriň ugry boýunça gatnaşyklary höweslendirmek we ösdürmek, şu maksat bilen Arkalaşygyň Parlamentara Assambleýasynyň tejribesini işjeň ulanmak ugrunda hem çykyş edýär. GDA-nyň synçylarynyň wekilleriniň ýurdumyzda geçirilýän saýlaw möwsümlerine yzygiderli gatnaşýandygy bellärliklidir. Hususan-da, şu ýyl Arkalaşygyň wekilleri halkara synçylaryň hatarynda möhüm jemgyýetçilik-syýasy çärä — Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlaryna monitoringi amala aşyrdylar.

Şunuň bilen birlikde, Arkalaşygyň döwletleriniň halkara we sebit guramalarynyň meýdançalarynda netijeli hyzmatdaşlyk edip, birekbirege goldaw berýändigini bellemek ýerlikli bolar. Mysal üçin, GDA ýurtlary Türkmenistanyň BMG-niň we beýleki abraýly düzümleriň çäklerinde öňe sürýän, Bitaraplygyň döredijilik kuwwatyndan netijeli peýdalanmaga, sebit we ählumumy derejede parahatçylygy, howpsuzlygy, durnukly ösüşi üpjün etmäge gönükdirilen başlangyçlaryny yzygiderli goldaýarlar.

Şeýlelikde, GDA-nyň Sankt-Peterburgda geçirilen resmi däl sammiti Bitarap Türkmenistanyň Arkalaşygyň giňişliginde netijeli gatnaşyklara ygrarlydygyny ýene-de bir gezek aýdyňlyk bilen görkezdi hem-de duşuşyga gatnaşýan ýurtlaryň mundan beýläk-de ähli ugurlar boýunça özara hyzmatdaşlygy pugtalandyrmaga meýillidigini tassyklady.

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow iş saparynyň maksatnamasy tamamlanandan soňra, «Pulkowo» Halkara howa menziline bardy we şol ýerden Watanymyza ugrady.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanyldy).

Şu sanymyzda

3-nji sahypada: **Halkara gatnaşyklary** Hazar: geljegi uly mümkinçilikler

4-nji sahypada: **Telekeçilik** Erjel bolsaň, eýgerder

5-nji sahypada: **Azyk önümçiligi** Dünýäniň iň iri bugdaý öndürijileri

13-nji sahypada: **Üstünligiň taglymaty** «Ferrarisini» satan keşiş

4 833005 330010

Halkyň Arkadagly zamanasy

Telekeçilik işini ösdürmegiň ýollary

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ilatyň durmuş halýagdaýyny ýokarlandyrmak hormatly Prezidentimiziň ykdysady syýasatynyň baş maksady bolup durýar.

Telekeçilik işi hem döwlet maksatnamalaryny durmuşa geçirmekde zähmete ukyply ilatyň aglaba bölegini iş orunlary bilen üpjün edip, geljegi uly bolan pudaklaryň we önümçilikleriň ýokary depginlerde has-da ösmegine, maýa goýumlaryň güýçli akymynyň emele gelmegine we tiz özleşdirilmegine ýardam edýär.

2022-nji ýylyň sekiz aýynyň jemine görä, ýurdumyzyň azyk harytlar boýunça eksportynyň 95%-i, importynyň 71,41%-i telekeçilere degişlidir.

Türkmenistanda hususy telekeçilige döwlet tarapyndan goldaw bermek işleri ulgamlaýyn esasda alnyp barylýar. Bulara ýurdumyzda telekeçiligi goldamak boýunça kabul edilýän döwlet maksatnamalary we telekeçiligiň döwlet goldawyny düzgünleşdirýän kadalaşdyryjy hukuk namalary aýdyň şaýatlyk edýär.

Häzirki wagtda ykdysadyýet boýunça seljermede telekeçilik işine diňe bir özbaşdak esasda işleri alyp barmagyň usuly hökmünde seredilmän, eýsem, firmaiçeri telekeçilik hökmünde hem seredilip başlandy.

Firmaiçeri telekeçiligi diýlip, telekeçiniň döreden hususy kärhanasynyň içinde firmaiçeri telekeçiligiň görnüşleriniň ösdürilmegine düşünilýär.

Firmaiçeri telekeçiligiň emele gelmegini iri önümçilik gurluşlarynda önümçiligi guramagyň telekeçilik görnüşine geçilmegi bilen baglanyşdyrýarlar. Telekeçilik işi döredijilik erkinligini öz içine alýandygy sebäpli, bitewi önümçilik gurluşlary erkinlige eýe bolýar.

Firmaiçeri telekeçiligiň emele gelmegi durmuş-ykdysady ösüşiň obýektiw meýilleri bilen şertlenýär.

Ykdysady nukdaýnazardan telekeçi — özüniň maliýe, guramaçylyk we beýleki mümkinçilikleriniň esasynda zähmet serişdelerini birleşdirip, tölege ukyply harydy öndürýän adam bolup durýar. Ol maýany emele getirmek we ösdürmek wezipelerini ýerine ýetirýär. Onuň amala aşyrýan işi bütin ykdysadyýetiň ösmegine, täze iş orunlarynyň döremegine subýektiw we obýektiw täsirini ýetirýär. Şonuň üçin täze telekeçilik işleriniň köpelmegi döwlet üçin hem, halk üçin hem, telekeçileriň özleri üçin hem bähbitli bolýar.

Firmaiçeri telekeçiligiň mazmuny önümleriň (işleriň we hyzmatlaryň) belli bir görnüşini öndürýän kärhananyň çäginde täzeçillik ideýasynyň öňe sürülmegi üçin şertleriň döredilmeginde ýüze çykýar:

—olaryň amala aşyrylmagy üçin serişde bölünip berilýär;

—ideýanyň durmuşa geçirilmegi üçin ähli taraplaýyn goldaw berilýär.

Firmaiçeri telekeçilige kärhananyň mümkinçilikleri bilen telekeçiniň ukybyny birleşdirmek esasynda harytlaryň we hyzmatlaryň ýerleşdirilmegi diýip düşünmek bolar.

Firmaiçeri telekeçilik bolup tehnologik kompaniýasyny döretmek hem-de maliýeleşdirmek işi hem çykyş edýär.

Firmaiçeri telekeçi — hereket edýän kärhananyň çäginde özüniň telekeçilik işini alyp barýan adam. Bu korporasiýanyň içinde hususy firmanyň eýesi hökmünde çykyş edýän adamdyr. Ol öz pikirini amala aşyrmak we belli bir netijeleri gazanmak babatda okgunly hereket edýär. Oňa işi amala aşyrmak üçin topary jemlemek ygtyýarlyklary hem berilýär.

Kärhanada netijeliligi gazanmak firmaiçeri telekeçiligiň maksady bolup durýar.

Firmaiçeri telekeçiligiň üstünlik gazanmaklygy üçin aşakdaky ýörelgeleriň ýerine ýetirilmegi örän wajypdyr.

1) Guramanyň içinde işgärleriň oýlap tapyşlaryna bolan eýeçilik hukugynyň goralmagyny üpjün etmek;

2) Firmaiçeri telekeçilik toparlaryna serişdeleri olaryň jogapkärçiligine bölüp bermek;

3) Işgärleriň guramanyň ösüşine gabat gelmekligi üçin olara ýörite okuwlary geçmek.

4) Hemmelerden dogruçyllygy talap etmek hem-de çözgütleri işgärleriň özleriniň kabul etmekleri üpjün etmek.

5) Her bir içerki telekeçi üçin bank hasabyny açmak;

6) Içerki hususy kärhanalaryň arasynda baglaşylýan geleşikleri hasaba almak ulgamyny döretmek;

Firmaiçeri telekeçiligi döretmek üçin kärhananyň içinde erkin telekeçilik ýörelgesini ornaşdyrmaly.

Täze kärhanalar edara görnüşli tarap hökmünde döredilip, özleriniň baş kärhananyň düzüminden bölünip aýrylýarlar. Bu bolsa olara özleriniň ähli mümkinçiliklerini doly peýdalanmaga mümkinçilik berýär.

Kärhanaň içinde döredilen tehnologik kärhanalar özlerini döreden kärhanalarynyň ähli artykmaçlyklaryndan (firmanyň adyndan, abraýyndan, maliýe serişdelerinden we başgalardan) peýdalanýarlar.

Firmaiçeri telekeçiligiň ösmeginiň şertleri

↓

Durmuş

↓

Ylmy-tehniki

↓

Ykdysady

Firmaiçeri telekeçiligiň esasynda telekeçilige oňyn şertleri döretmek hem-de işgärleriň guramaçylyk mümkinçiliklerini peýdalanmak bilen kesgitli netijelere ýetmeklik maksady ýatandyr.

Firmaiçeri telekeçiligiň oňyn taraplary hökmünde aşakdakylary görkezmek bolar:

— hyzmatdaş kärhananyň maliýesiniň elýeterli bolmagy;

— ideýalar amala aşyrylanda guramaçylyk-tehnologik kömegiň berilmegi;

— adatdan daşary (fors-možor) ýagdaýlarda kömek almaga mümkinçilikleriniň bolmagy;

— harytlary ýerlemek boýunça esaslandyryjy kärhananyň mümkinçiliklerinden peýdalanmak.

Gurbanmämmet REJEPOW,
Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň ilkinji demokratik partiýa guramasynyň başlygy, ykdysady ylymlarynyň kandidaty.
Nurýagdy AÝNAZAROW,
Türkmen döwlet maliýe institutynyň uly mugallymy.

Öten-geçenlerimiziň hatyrasyna

6-njy oktýabrda Aşgabat ýertitremesiniň pidalarynyň, söweş meýdanlarynda wepat bolan gahrymanlaryň hormatyna «Halk hakydasy» ýadygärlikler toplumynda gül goýmak çäresi boldy. Oňa hormatly Prezidentimiz, Hökümet agzalary, diplomatik wekilhanalaryň, halkara guramalaryň wekilleri, syýasy partiýalaryň, jemgyýetçilik guramalarynyň işgärleri, hormatly ýaşulular, talyp ýaşlar hem-de paýtagtymyzyň ýaşaýjylary gatnaşdylar. Gül goýmak çäresi halkymyzyň öten-geçenlerini hatyralamakda, olaryň ruhuna degsin etmekde bu günüň ruhy sazlaşygyny döretdi.

Şol gün «Halk hakydasy» ýadygärlikler toplumyna gül goýmak dabarasy bilen birlikde, bu ýerde öten-geçenlerimiziň ruhlaryna bagyşlanyp, sadaka berildi. Olaryň ýatan ýerleriniň ýagty, jaýlarynyň jennet bolmagy üçin doga-dileg, aýat-töwir edildi.

Gül goýmak çäresi, ötenlerimiziň ruhlaryna bagyşlanyp berlen sadaka parasatly pederlerimiziň däpleriniň mynasyp dowam etdirilýändigini, halkymyzyň ruhubelentligini ýokarlandyrmagyň hatyrasyna nesilleriň aýrylmaz arabaglanyşygynyň nobatdaky aýdyň nyşanyna öwrüldi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanyldy).

Önümçilik birleşiklerinde ýokary netijeler gazanylýar

Azyk önümleri ýurduň ykdysadyýetiniň esasy ugry bolup durýar. Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda ýurdumyzda azyk we beýleki önümleriň önümçilik kuwwatlyklaryny has-da ýokarlandyrmak üçin uly şertler döredilýär. Ýurdumyzda hereket edýän önümçilik birleşikleriniň işjanly hünärmenleri döredilýän mümkinçiliklerden ýerlikli peýdalanyp, önümçilik kuwwatlyklaryny ýyllyň-ýyllyna artdyrylmagy üçin arman-ýadaman zähmet çekýärler. Miwe we gök-bakja önümleriniň gaplama görnüşleriniň ätiýaçlyk goruny taýýarlamakda işjeňlik görkezýärler. Şeýle önümçilik kärhanalaryň biri-de, Mary welaýat alyjylar jemgyýetleriniň birleşiginiň Murgap önümçilik birleşigidir.

Birleşigiň işçileri gaplama önümleriň görnüşlerini hem-de mukdaryny barha artdyrýarlar. Bu önümçilik birleşiginde ýylyň degişli paslynda gök-bakja we miwe önümleriniň birnäçe tonnasy kabul edilip, olardan pomidor, hyýar, kelem, käşir ýaly gök-bakja önümleriniň duzlanan görnüşleri gaplanylýar hem-de tagamly miwe şerbetleri taýýarlanylýar.

Birleşikde süýji önümleriniň hem 10-dan gowrak görnüşi öndürilýär. Önümhanada döwrebap tehnologiýa enjamlarynyň kömegi bilen süýjülere alma, ýertudana, pyrtykal ýaly miweleriň ýakymly tagam beriji goşundylary goşulýar. Aýlyk kuwwaty 35 tonna golaý bolan önümhanada süýji önümleri ýörite, owadan kagyz örtükler bilen örtülýär. Bu bolsa önümleriň hil derejesiniň ýokarydygyna, ekologiýa taýdan arassadygyna güwä geçýär. Dürli görnüşli süýjüler dükanlarymyz, bazarlarymyz bilen bir hatarda türkmen saçaklarynyň hem aýrylmaz önümlerine öwrüldi.

Mary welaýat alyjylar jemgyýetleriniň birleşiginiň Murgap önümçilik birleşigi her ýyl Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň guramagynda geçirilýän Türkmenistanyň Garaşsyzlyk ýyllarynda gazanan durmuş we ykdysady üstünliklerini şöhlelendirýän sergilere gatnaşyp, önümçilik işleriniň alnyp barlyşy hem-de özüniň ýokary hilli gaplama önümleri, süýji önümleri bilen tanyşdyrýar.

Ýeri gelende, Mary welaýat alyjylar jemgyýetleriniň birleşiginiň Murgap önümçilik birleşiginiň Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň hem-de Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşyklarynyň Milli merkeziniň bilelikde guramagynda söwda kärhanalarynyň arasynda geçirilen «Ýylyň iň oňat kärhanasy» atly bäsleşiginiň ýeňijisi bolandygyny hem bellemelidiris.

Öndürilýän azyk önümleriniň hil derejesine aýratyn üns berýän önümhananyň işgärleriniň birleşen tagallasy netijesinde, bellenilen meýilnamalaryň artygy bilen ýerine ýetirilýändigi bolsa, aýratyn bellenilmäge mynasypdyr.

Jahantäç ÖWEZOWA,
TDIM-niň Halkara gatnaşyklary institutynyň halkara žurnalistikasy fakultetiniň 1-nji ýyl talyby, «Biznes reklama».

Halkara gatnaşyklary

Hazar: geljegi uly mümkinçilikler

Gojaman Hazar ähli babatda goja dünýäniň hyzmatynda. Arkadagly Serdarymyzyň belleýşi ýaly, Hazar mümkinçilikleriň deňzi. Ol mümkinçiliklerden ýerlikli peýdalanmak arkaly hazarýaka döwletleriniň, galyberse-de, sebit döwletleriniň ykdysadyýetini täze güýç bilen galkyndyryp bolýar. Ynha, şu meseläniň çözgüdi hem 5-6-njy oktýabrda Russiýa Federasiýasynyň paýtagtynda geçirilen ikinji Hazar ykdysady forumynyň baş maksady boldy.

Hazar deňzi babatda guralýan sammitleriň, geçirilýän forumlaryň her biri aýratyn ähmiýete eýe. 2002-nji ýylyň aprelinde Aşgabatda geçirilen birinji Hazar sammiti hazarýaka döwletleriniň arasynda uzak möhletli köp ugurly hyzmatdaşlygyň berk binýadyny goýdy. Ondan soňra dürli ýyllarda Tähranda, Bakuda, Astrahanda, Aktauda geçirilen sammitler hem Hazarýaka döwletleriniň bu deňiz babatdaky hyzmatdaşlygyny has ýokary derejä çykardy.

2018-nji ýylda Gazagystan Respublikasynyň Aktau şäherinde geçirilen Hazarýaka döwletleriniň Baştutanlarynyň bäşinji sammitinde Hazar deňziniň hukuk derejesi hakyndaky Konwensiýa gol çekildi. Bu Resminama Hazar deňziniň doly ýagdaýda hukuk binýadyny berkitdi. Şol sammitiň dowamynda Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy esasynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda birinji Hazar ykdysady forumyny geçirmek babatda karara gelindi.

Birinji Hazar ykdysady forumyny 2019-njy ýylyň 12-nji awgustynda Awazada geçirilip, onuň dowamynda söwda-ykdysady, ulag-logistika hyzmatdaşlyk, iri taslamalar üçin şertleri döretmek we başgada birnäçe möhüm meseleler barada pikir alyşmalar boldy. Forumyň barşynda halkara resminamalaryň 57-sine gol çekildi.

2022-nji ýylyň 29-njy iýunynda Aşgabatda Arkadagly Serdarymyzyň baştutanlygynda geçirilen Hazarýaka döwletleriniň Baştutanlarynyň altynjy Hazar sammitinde hem Kaspiniň deňiz üsti meýdanynda amal edilýän köptaraplaýyn hyzmatdaşlyklara täze itergi berdi.

5-6-njy oktýabrda Russiýa Federasiýasynda geçirilen ikinji Hazar ykdysady forumyna Hazarýaka döwletleriň 5-siniň wekiliýeti gatnaşdy. Forumyň dowamynda türkmen wekiliýeti Hazar sebitinde alnyp barylýan hyzmatdaşlyklary täze derejä çykarmak boýunça geçirilen ikitaraplaýyn hem-de köptaraplaýyn gepleşiklere gatnaşdy. Türkmen wekiliýeti forumyň dowamynda Hazarýaka döwletleriň arasynda energetika, ulag-logistika ulgamlardaky hyzmatdaşlyklary ilerletmek baradaky birnäçe oňyn tekliplerini öňe sürdi. Bu başlangyçlar Hazarýaka döwletleriniň ählisiniň bähbitlerini nazarlamak bilen, sebitiň geosyýasy hem-de geoykdysady kuwwatyny pugtalandyrmakda örän ähmiýetlidir. Ikinji Hazar ykdysady forumynyň dowamynda Hazar deňziniň syýahatçylyk ulgamynda bar bolan mümkinçilikleri hem içgin ara alnyp maslahatlaşyldy.

Gahryman Arkadagymyzyň belleýşi ýaly, Hazar hemişe parahatçylyk, dostluk we ylalaşyklylyk deňzi bolupdy we şeýle bolmagynda galýar. Bu hakykat ikinji Hazar ykdysady forumynda hem öz aýdyň beýanyny tapdy.

Mähriban GANDYMOWA,
TDIM-niň Halkara gatnaşyklary institutynyň mugallymy.

HALKARA GATNAŞYKLARYNDA TÄZE GADAMLAR

Dünýä belli alymlaryň biri «Syýasat saýlantgy adamlaryň işidir» diýip belläp geçýär. Hakykatdan hem, muny häzirki wagtda Arkadagly Serdarymyzyň ýurdumyzyň içeri we daşary syýasatynda alyp barýan işlerinde aýdyň görmek bolýar. Bu günki günde ýurdumyz dünýäniň 150-den gowrak döwleti bilen diplomatik gatnaşyklary, 100-den gowrak döwleti bilen bolsa daşary ykdysady gatnaşyklary ýokary derejede ýola goýdy. Şeýle hem Türkmenistan dünýäniň 47 sany abraýly halkara guramalarynyň işjeň agzasy hasaplanýar. Elbetde, bularyň ählisiniň sakasynda hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallalary, durmuşa geçirýän belent maksatly beýik işleri dur.

Häzirki wagtda döwletimiz halkara gatnaşyklary ulgamynda öz ýoluny Bitaraplyk, parahatçylyk we durnukly ösüş doktrinasy esasynda alyp barýar. Şeýle ynsanperwerlik ýörelgelerine eýermegi dünýäniň islendik döwletiniň biziň ýurdumyz bilen ygtybarly hyzmatdaşlyk etmegine giň ýol açyp berýär. Munuň özi Watanymyzyň dünýä ýüzündäki ornunyň has-da berkemegine getirýär.

Hormatly Prezidentimiz şu ýylyň 16-njy sentýabrynda Özbegistanyň Samarkant şäherinde geçirilen Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasynyň sammitindäki eden çykyşynda şeýle belledi: «...Halkara gatnaşyklarynda ynanyşmak dialogy filosofiýasyny ilerledip, BMG-niň Baş Assambleýasynyň «Dialog — parahatçylygyň kepili» atly Kararnamasynyň taslamasyny işläp düzmek başlangyjyny öňe sürmegi maksat edinýäris. Şeýle resminamalaryň kabul edilmegi bilen, BMG-ä agza döwletleriň ählisiniň, nähili çylşyrymly görünýändigine garamazdan, dartgynly ýagdaýlary gepleşikler arkaly, parahatçylykly ýollar bilen çözmäge pugta ygrarlygynyň tassyklanyljakdygyna ynanýarys».

Arkadagly Serdarymyzyň nygtaýşy ýaly, döwletimiziň öňe sürýän bu başlangyçlary dünýä döwletleri tarapyndan giň goldawa eýe bolýar. Ýurdumyz halkara arenasynda diňe bir diplomatik gatnaşyklary däl, eýsem, şonuň bilen birlikde daşary ykdysady gatnaşyklary hem işjeň ýola goýýar. Muny şu ýylyň sentýabrynda Özbegistan Respublikasyna eden saparynyň dowamynda hormatly Prezidentimiziň Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasynyň Baş sekretary, Russiýa Federasiýasynyň we Özbegistan Respublikasynyň Prezidentleri, şeýle-de, Hytaý Halk Respublikasynyň Başlygy bilen geçiren ikitaraplaýyn gepleşiklerinde hem aýdyň görmek bolýar.

ŞHG-nyň Baş sekretary bilen geçiren duşuşygynda hormatly Prezidentimiz Türkmenistanyň bu gurama bilen söwda-ykdysady hyzmatdaşlygy giňeltmäge açykdygyny nygtady. Aýratyn hem ulag-kommunikasiýa ulgamynyň, telekeçilik işiniň Türkmenistanyň bu guramanyň çäklerinde ileri tutýan ugurlarydygyny belläp, ýurdumyzyň olar boýunça iri möçberli taslamalaryň, uzak möhletleýin maksatnamalaryň durmuşa geçirilmegi babatda gepleşiklere taýýardygyny tassyklady. Şeýle hem, hormatly Prezidentimiziň duşuşygyň dowamynda anyk teklipleriň birnäçesini öňe sürmegi ŞHG bilen biziň ýurdumyzyň arasyndaky ikitaraplaýyn ysnyşykly gatnaşyklaryň has-da berkemegine uly itergi berjekdigini aňladýar.

Ýurdumyz indi birnäçe ýyl bäri Halkara Pul gaznasy, Bütindünýä Söwda Guramasy, Bütindünýä banky, Ýewropanyň özgerdiş we ösüş banky, Aziýanyň ösüş banky, Yslam ösüş banky ýaly dünýäniň belli maliýe guramalary bilen özara gatnaşyklary giňeltmäge uly üns berýär. Şunuň bilen baglylykda, 2020-nji ýylda Türkmenistan Bütindünýä Söwda Guramasynda synçy derejesini gazandy. 2022-nji ýylyň 23-nji fewralynda Bütindünýä Söwda Guramasynyň Baş geňeşiniň nobatdaky mejlisinde Türkmenistana BSG-ä (işjeň synçy hökmünde) goşulýan ýurduň derejesi berildi. 2022-nji ýylyň 15-nji martynda Türkmenistan BMG-niň halkara söwda ugry boýunça komissiýasynyň agzalygyna 2022 — 2028-nji ýyllar döwür üçin saýlandy. Bu bolsa ýurdumyza halkara we sebit derejesinde söwda we ykdysady gatnaşyklary ösdürmek nukdaýnazaryndan oňyn şertleri döredýär.

Häzirki wagtda Türkmenistanyň tebigy gazyň gorlary boýunça dünýäde dördünji orundadygy doly ykrar edildi. Munuň özi döwletimiziň halkara ykdysady hyzmatdaşlygynda tutýan ornunyň örän ýokarydygyny alamatlandyrýar. Şu babatda 2019-njy ýylyň iýun aýynda Ahal welaýatynda tebigy gazdan sintetiki benzin öndürýän dünýäde ilkinji zawodyň ulanylmaga berilmegi ähmiýetli waka boldy. Bu senagat toplumy «Tebigy gazdan benzin öndürýän dünýäde ilkinji zawod» hökmünde Ginnesiň rekordlar kitabyna girizildi hem-de Şweýsariýanyň federal tehnologik institutynyň «Innowasion tehnologiýalar» hem-de Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Daşky gurşawy goramak baradaky gaznasynyň «Ekologiýa taýdan arassa» diýen giwänamalaryna mynasyp boldy. Gazanylýan bu ýokary derejedäki üstünlikler 2020-nji ýylda kabul edilen «Türkmenistanyň daşary ykdysady işini ösdürmegiň 2020 — 2025-nji ýyllar üçin Maksatnamasynyň» düýpli durmuşa geçirilýändiginiň aýdyň subutnamasydyr.

Hormatly Prezidentimiziň ŞHG-nyň Samarkant şäherinde geçirilen sammitinde eden çykyşynda: «ŞHG bilen gatnaşyklarymyzy tapawutlandyrýan özara düşünişmegiň, ynanyşmagyň, açyklygyň, hoşniýetli goňşuçylygyň hem-de birek-birege hormat goýmagyň ýetilen sepgidine ýokary baha berýäris. Bu hyzmatdaşlygy ösdürmäge we baýlaşdyrmaga taýýardyrys. Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasy bilen hyzmatdaşlygy uzak möhletleýin, strategik derejä çykarmagy pugta maksat edinýäris» diýip bellemegi, ýurdumyzyň bu abraýly halkara gurama bilen geljekde-de netijeli hyzmatdaşlygy üstünlikli dowam etdirjekdigini kepillendirýär.

Umuman alanyňda, Türkmenistan özüniň Bitaraplyk syýasatynyň esasynda dünýä döwletleri bilen ýola goýan diplomatik we ykdysady gatnaşyklary esasynda häzirki wagtda halkara ulgamynda eýeleýän ornuny has-da berkitdi.

Watanymyzyň halkara abraýyny belende götermekde belent maksatly işleri durmuşa geçirýän Arkadagly Serdarymyzyň tutýan tutumly işleriniň mundan beýläk hem uly rowaçlyklara beslenjekdigini ählitaraplaýyn ösüşlerimiz aýdyň görkezýär.

Tawus AKJAÝEWA,
TDIM-niň Halkara gatnaşyklary institutynyň halkara žurnalistikasy fakultetiniň 4-nji ýyl talyby.

5-6-njy oktýabrda Russiýa Federasiýasynda geçirilen ikinji Hazar ykdysady forumyna Hazarýaka döwletleriň 5-siniň wekiliýeti gatnaşdy.

Birinji Hazar ykdysady forumy 2019-njy ýylyň 12-nji awgustynda Awazada geçirilip, forumyň barşynda halkara resminamalaryň 57-sine gol çekildi.

Telekeçilik

IŞEWÜRLIK. YLYM. DÜNÝÄ TEJRIBESI.

Erjel bolsaň, eýgerder

(publisistik söhbetdeşlik)

Telekeçi Döwletgeldi Ballyýewi ozalam tanaýardym. «Ýigidiň ady özünden ullakan bor» diýleni ýönelige däl-ä. Ylym ýüki ýetik, anyk aýdanyňda, türk, rus, iňlis dillerini suwara bilýän, öňki Halkara türkmen-türk uniwersitetinden soňra, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda bilimini ýene-de kämilleşdiren, häzir ýurdumyzyň ýokary mekdeplerinde hem-ä hukuk ugrundan magistr, hemem ykdysadyýet ylymlaryň kandidaty alymlyk derejesine dalaşgär ýigidiň juda işewürligindenem habarlydym. Pespälden sowatly, gürrüňçil Döwlet bilen bu gezekki söhbetimiz uzaga çekdi. Özem gürrüňçiligi täsin hem garaşmaýan ýerimden başlady:

— Agam, güýz ortasyndan soň mäşewe içip, ýa mäşgarma iýip gördüňmi?

Bu sowala agzym suwaryp gitdi. Iýip bolsa, näsini aýdýaň!

— Gel, onda, mäş diýlen ösümligiň edil şo tagamlar ýaly süýji gürrüňinden başlaly. Ýurdumyzda ylmyň, tehnikanyň hem-de sanly tehnologiýalaryň ösmegine giň ýol açyldy. Şu maksat bilen soňky ýyllarda oba hojalygynda düýbünden täze, ylmy taýdan esaslandyrylan çemeleşmeleriň ornaşdyrylmagy bilen baglanyşykly giň gerimli işler hem ýaýbaňlandy. Daýhançylyk däbimize hem şol oňyn ýörelgeler täsirini ýetirdi. Türkmenleriň gadymy aş-höreginiň biri bolsa mäşdir. Dünýä derejesinde mäşe bolan islegiň ýyl-ýyldan artmagy bilen, ony ösdürip ýetişdirýän daýhanlara ykdysady taýdan bähbitli hem girdejili boldy.

Dünýä boýunça birje maglumata ýüzleneliň! 2017-nji ýylda Hindistan döwleti jemi 261 890 tonna ýa-da ABŞ-nyň 778,37 million dollarlygy, dünýä möçberinde 39,6%, Hytaý Halk Respublikasy jemi 247 410 tonna, ABŞ-nyň 256,88 million dollarlygy, dünýä möçberinde 13,5%, Wýetnam döwleti jemi 106 650 tonna ýa-da ABŞ-nyň 159,46 million dollarlygy, dünýä möçberinde 8,1%, Ýaponiýa 61 140 tonna ýa-da ABŞ-nyň 111,14 million dollarlygy, dünýä möçberinde 5,7%, Birleşen Arap Emirlikleri 47 000 tonna ýa-da ABŞ-nyň 61,33 million dollarlygy, dünýä möçberinde 3,1% mäş import edip, Ýer ýüzüniň esasy mäş import edijileri boldular.

Hindistan mäşiň belli bir möçberini özünde öndürýändigine garamazdan, dünýäniň mäş öniminiň deň ýarysyna golaýyny import edýän döwletdir. Şeýle hem, Hytaý mäş önümini gaýtadan işlemekligiň tehnologiýasyny düýpli ýola goýup, esasan, mäş önümlerinden dürli taýýar önümleri, şol sanda wermişel-unaş önümlerini öndürip, eksport edijiligini örän ýokarda saklaýar.

Mäşi ýetişdirýän, dünýä bazaryna çykarýan ýurtlaram az däl. Meselem, 2017-nji ýylda dünýä boýunça ortaça 1,97 milliard amerikan dollary möçberinde mäş eksport bolup, şolardan Mýanma 475 690 tonna, Awstraliýa 140 420 tonna, Tanzaniýa 74 770 tonna, Özbegistan 53 260 tonna möçberinde eksportyny amala aşyrdy.

Dünýäde mäşe bolan islegiň ýyl-ýyldan artýandygy, ösdürip ýetişdirmegiň ykdysady taýdan bähbitlidigi, daýhanlara girdejili bolandygy üçin goňşy döwlet bolan Özbegistanda mäşiň öndürilişi 2015-nji ýylda senagat derejesinde ýola goýlup, 2019-njy ýylda mäş eksportyndan gazanan daşary ýurt walýutasy boýunça dünýäde dördünji orna geçdi. Bu görkeziji häzirem saklanýar.

— Döwlet, mäş ýetişdirmek o diýen bir kynam däl ýaly. Oglan wagtymyz ekilişinem, ýygnalyşynam görüpdik-dä.

— Mäş bir ýyllyk ösümlik bolup, ol diňe dünýäde ygal-ýagynyň az möçberde düşýän, has yssy ýurtlarynda ýetişdirilýär. Ol öz ekilen ýerini azot bilen baýlaşdyrýar, anyk aýdylanda, her gektarda 150-250 kilogram köpeldip, ýeri mes edýän ekinleriň biri hasaplanylýar. Mäş yssy howany hem-de az möçberde suwy talap edýär. Ösdürilip ýetişdirilende, ekilýän ýeriniň topragyna baglylykda, iki ýa-da üç gezek suwarmak ýeterlik. Şeýle hem tohumyna görä, 75-100 güne çenli möhletde ýetişýän oba hojalyk ekinleriniň biridir. Görnüşine hemem ekiliş usulyna baglylykda, bir gektara 15-20 kilogram tohum sepilýär. Bu ekine ýöriteleşen ýurtlar mäşi Awstraliýa, Mýanma ýaly ýerlerde 1 gektardan ortaça 2-2,5 tonna hasyl alynýar, biziň ýurdumyzda bolsa, 1-1,3 tonna möçberinde çykymhasyl berýär.

— Dünýäde arzylanýan, islendik ýurduň ilatynyň suprasyny bezeýän nygmat-da, şeýlemi?

— Diýeniň bärden gaýdýar. Mäşiň bir tonnasynyň bahasy dünýä bazarynda hiline hem reňkine görä, ortaça 800-1500 amerikan dollaryna deň. Onsoň biliber, bu ekiniň önümçiligini senagat derejesinde ýurdumyzda ýola goýmaklygyň ykdysady taýdan nähili bähbitlidigini. Türkmenistanyň howa şertleri mäşi ýetişdirmek üçin juda amatly. Birinjiden-ä, bugdaý orlandan soňra ekilip, güýzki bugdaý ekilişine çenli aralyk ekin hökmünde biziň yssy howa şertlerimizde ýetişdirip bolýanlygy, ikinjiden, az maýa goýum talap edýändigi, ýagny 1 gektara bary-ýogy 15-20 kilogram tohumyň ýeterlik bolýanlygy, üçünjiden, ýurdumyzda bar bolan tehniki enjamlar bilen ekiş işlerini gysga wagtda geçirip bolýanlygy, dördünjiden, mäş ekininiň suwy az möçberde talap edýänligi, mäşiň ekilen ýerini gurplandyrýandygy, bäşinjiden, bugdaýdan soň ekin dolanyşygynda ulanyp bolýanlygy, bugdaýdan boşan ekin meýdanlarynda tomsuň yssy günlerinde döräp biljek şorlaşmanyň öňüni alýanlygy, altynjydan, mäşiň samanynyň juda ýokumlylygy, onuň iri hem ownuk şahly mallara ot-iým bolup hyzmat edýänligi, ýedinjiden, dünýä bazarynda mäşiň ýokary bahadan satyn alynýanlygy hemem tekjedäki ömrüniň uzaklygy sebäpli, ony dünýäniň islendik künjegine eksport edip bolýanlygy.

Ýurdumyz boýunça 2017-nji ýylda 691 tonna, 2019-njy ýylda 2774 tonna, 2020-nji ýylda 1852 tonna we 2020-nji ýylyň bugdaý oragyndan soňra, ikinji hasyl almak maksady bilen, ekileniniň hasabyna 2021-nji ýylyň ilkinji ýarymynda 5858 tonna mäşiň eksport edilendigini agzamak has ýakymlydyr.

— Döwlet, süýji söhbet bilenem mäşli aş içene dönderdiň. Diýmek, bu ekin az harajat bilen bitip, goşmaça ýer talap etmezden, uly girdeji berýän eken-dä?!

— Şondan-da, bu bähbitli işe häzir ýurdumyzyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzalarynyň desbi-dähel ýapyşmaklary. Dünýäde mäşiň ýerleniş nyrhlary seljerilende, esasan, senagat taýdan işlenen önümiň nyrhynyň ýokary bolýandygy anyklanyldy. Mäş senagat taýdan işlenilende, alyjylaryň isleglerine görä, harytlyk görnüşi, iriligine we ownuklygyna görä, sortlara bölünýändigi, onuň dänesiniň doly hem-de pak görnüşiniň saýlanýandygy, olaryň reňklerine görä saýlanýandygy, ýokary hilli tohumlyk mäşi indiki ekiş üçin alyp galmak mümkinçiliginiň barlygy hökmany şertler bolup durýar. Häzir ýurdumyzyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzalary özümizde bitýän mäşi daşary ýurt bazarlaryna ýokary nyrhdan ýerlemekligi ýola goýmakda şu talaplardan ugur alýarlar. Şonuň üçin senagat enjamlary satyn alnan ýagdaýynda, öndürijiler tarapyndan ýetişdirilen mäşi höweslendiriji bahadan satyn almaga, ýurdumyzda onuň ýokary hilli tohumynyň goruny döretmäge, daşary ýurt walýutasynyň ýurdumyza gelýän möçberini artdyrmaga, mäşi eksport edýän telekeçileriň maýa goýumlarynyň gysga wagtda özüni ödemekligine doly mümkinçilik dörär.

— Döwlet, bu döwletli işiň ugrukmagy üçin esasy işiňiň daşyndan «ylgaýanlygyň» hakda-da eşidýäs.

— Hawa, ýagşy işe goldan gelen ýardamy etmek — parz hem sogap. Mähriban Watanymyzyň ykdysady kuwwatynyň berkemegi, hormatly Prezidentimiziň ýurdumyzda azyk bolçulygyny döretmek, diwersifikasiýa arkaly eksport mümkinçiliklerimizi giňeltmek babatdaky tagallalaryna goşandymyzy goşmak bagt hem jogapkärçilik ahbetin! Men 2019-njy ýylda mäşi senagat derejesinde ekip ýetişdirmek baradaky pikiri ýurdumyzda ornaşdyrmak maksady bilen, «Hilli Gaplama» hojalyk jemgyýetiniň işgärleri bilen bilelikde dünýäniň 3 döwletinden getirilen we ýurdumyzda bar bolan tohumlaryň jemi 6 görnüşini 26 gektarda ekip, doly synag etdik. Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň, Telekeçiler partiýasynyň, şeýle-de, Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň Tehnologiýalar merkeziniň hünärmenleriniň gatnaşmagynda 2019-njy ýylyň iýul aýynyň başynda «Ösüşiň ak ýoly» atly duşuşyk guradyk. Şonda esasy meseleleriň biri, Hindistan döwletinden getirilen gara we ýaşyl mäşiň tohumlaryny ýerli şertlerimize uýgunlaşdyrmagyň amaly çözgüdi barada geçirilen ylmy tejribe-barlag işleriniň netijeleri boldy. Tejribä laýyklykda, doly gögeriş alnyp, ösüşiň oňat dowam edýändigi anyklandy. Hindistandan getirilen mäşiň tohumlaryny suwarmak üçin ýörite niýetlenen «Geliobioplato» desgasynda dört komponentli suwuklygyň düzümine «Saprofit» bakteriýalar bilen baýlaşdyrylyp gurplandyrylan «biogoşundy» taýýarlanyldy. Bu gurplandyrylan suwuklyk bilen şorlaşan ýerlerde ýuwuş suwuny geçirip, gaýtadan dikeltmegiň hem-de ekin meýdanlaryny suwarmakda peýdalanyp bilinjekdigi doly subut edildi.

Netijede özümizi gyzyklandyran meseläniň ýurdumyzyň hemme künjekleri babatynda ýokary ähmiýetlidigi biragyzdan nygtaldy. Esasan hem, ýurdumyzda telekeçilik infrastrukturasyny döretmegiň oňyn teklipleri hem-de ekologiýa we tebigy serişdeleri aýawly peýdalanmak meselelerini çözmäge gönükdirilen strategik ugra aýratyn ähmiýet berildi. Şunda daýhan hojalyklarynyň, ýer bilen iş salyşýan islendik adamyň, esasan-da, işewür telekeçileriň mäş ekinini ekmekden aljak peýdalary, bu ekiniň suwarymly meýdanlary gurplandyrmakda, şol hojalyklarda üznüksiz önümçiligi ýola goýmakda peýdasy ilik-düwme seljerildi, ylmy hem amaly babatda takyklandy. Bu ugurdaky taslamalary taýýarlamagyň bähbidi hakda içgin gürrüň edildi. Şu döwletli hem diýseň bähbitli çäräni guramakda, ylmy tejribeleri geçirmekde aýratyn aladasy üçin Tehnologiýalar merkeziniň Energiýany öndürmegiň we tygşytlamagyň tehnologiýalary barlaghanasynyň müdiri, belli alym Meret Hudaýberdiýewe we Tehnologiýalar merkeziniň Biotehnologiýalar barlaghanasynyň esasy hünärmeni Hudayberdi Muhammedowa aýratyn sag bolsun aýdýarys.

— Garaz, meşhur şahyrymyz Gaýybynyň «Otuz iki tohum kyssasy» eserinde waspy edilýän bu ekiniň bähbidi bilseň köp eken-dä. Ýadyňa düşýän bolsa, şonda şeýle setirler bardyr:

Ýyglyp etdiler jennet dalaşy,
Bu dalaşda görüň, kim noýba, mäşi.

Gaýyby-da mäşi ýönelige ýazan däldir-ä? Galyberse-de, halk arasynda onlarça rowaýat, nakyllardyr tymsallar mäş bilen bagly. Diýmek, bu ekiniň biziň döwrümizdäki ykdysady peýdasy has aňyrdan aýlanýar-da, şeýlemi?

— Entegem aýdýanyň bärden gaýdýar. Mäş — türkmen topragynyň gadymy ekini. Diýmek, ekene bähbitlidir, iýene ýaramlydyr, galan-gaçany guşa, mal-gara iýmlikdir. Biz indi düýbünden başga — tehnologiýalar asyrynda, ylym bilen tejribäniň berk utgaşykly zamanynda, ykdysady bähbitlilik, esasan-da, bazar gatnaşyklary döwründe ýaşaýarys. Şunda öňden gelýän daýhançylyk däbini zamananyň talaby hem-de ösüşleri bilen utgaşdyrmak, şeýdip, bazar bolçulygyny döretmek, başaryp bolsa, bu önümi dünýä bazaryna çykarmak ýörelgesine eýermeli. Bu döwrüň talaby, bazaryň islegi, umumadamzat bähbidi. Bu işi erjel bolsaň, eýgerersiň. Biziň telekeçilerimiziň şeýle wezipelere abraý bilen hötde geljekdigine bolsa gürrüň bolup bilmez. Biz bu gezek diňe dyrnagyň aýtymyndanam kiçi mäş hakda gürrüň etdik, nesip bolsa, bu söhbedimiz uzyn bolar.

«Biznes reklama» gazetine şeýle publisistik söhbetdeşlikler toplumyny döretmek hakdaky başlangyjy üçin sag bolsun aýdýaryn. Onda näme, indiki söhbetdeşlige taýynlanybereli.

— Döwlet, şeýlekin täsin hem täsirli, okanlara bähbit getirjek söhbede biz hemişe taýýardyrys. Häzirlikçe sag bol!

Söhbetdeşligi guran:
Gurbannazar ORAZGULYÝEW, «Biznes reklama».

Türkmenistan 2021-nji ýylyň ilkinji ýarymynda 5858 tonna mäşi eksport etdi.

Mäşiň bir tonnasynyň bahasy dünýä bazarynda hiline hem reňkine görä, ortaça 800-1500 amerikan dollaryna deň.

Azyk önümçiligi

Dünýäniň iň iri bugdaý öndürijileri

Bugdaý tutuş dünýäde medeni ekinleriň iň irki görnüşleriniň biri hasaplanyp, ol häzirki wagtda dünýäniň azyk üpjünçiliginde möhüm orun eýeleýär. Şonuň üçin hem, bugdaý ýetişdirmek, ony eksport etmek bilen bagly ýagdaýlar dünýäniň köp döwletlerinde möhüm ähmiýet berilýän ugurlaryň biri bolup durýar. Gazetiň şu sanynda bugdaý ýetişdirmek, ony eksport we import etmekde dünýäniň öňdebaryjy döwletleri barada giňişleýin makala taýýarlap, ony okyjylaryň dykgatyna ýetirmegi makul bildik.

USDA-nyň berýän maglumatlaryna salgylansak, häzirki wagtda her ýyl tutuş dünýäde 220 million gektardan gowrak ýere bugdaý ekilýär. Bu görkeziji ýylsaýyn artmak bilen. Mysal hökmünde aýtsak, diňe 2021-2022-nji marketing ýylynda bugdaý ekilen meýdanlary 2019-njy ýyldaky bilen deňeşdirilende, 4 million gektar köpelipdir. Dünýä möçberinde bugdaýyň ortaça hasyllylygy her gektardan 3,5 tonna hasaplanýar. Has takygy, 2021-2022-nji marketing ýylynda şol 220 million gektardan gowrak ekin meýdanlaryndan 779,4 million tonna bugdaý hasyly alnypdyr. Bugdaýdan ýokary hasyl almakda Germaniýa (her gektardan ortaça 7,53 tonna), Fransiýa (her gektardan ortaça 7,2 tonna, Müsür (her gektardan ortaça 6,4 tonna) hem-de Hytaý (her gektardan ortaça 5,7 tonna) ýaly döwletler öňdebaryjylar hasaplanýarlar. Bugdaý hasylyny almakda dünýä reýtinginiň iň öňdäki hatarlarynda Aziýa yklymynyň hem birnäçe döwletlerine duş gelmek bolýar. Aşakda size dünýädäki köp bugdaý öndürijileriň (maglumatlar 2021-2022-nji marketing ýylynyň görkezijileri esasynda taýýarlanyldy) ilkinji bäşligini hödürleýäris:

**1. Ýewropa Bileleşigi:
138,29 million tonna**

Geçen marketing ýylynda Ýewropa Bileleşiginde 138,29 million tonna bugdaý hasyly ýygnaldy. Bu soňky ýyllardaky iň ýokary görkezijileriň biridir. Howa şertleriniň ýokary hasyl almak üçin belli bir derejede oňaýsyz bolandygyna garamazdan, Ýewropa Bileleşiginde, hususan-da, Fransiýada bugdaý ekilýän meýdanlaryň artdyrylmagy bu görkezijä ýetmäge ýardam etdi. Bileleşigiň çägindäki bugdaý ekilen meýdanlaryň her gektarynyň ortaça hasyllylygy bolsa, 5,71 tonna deň boldy.

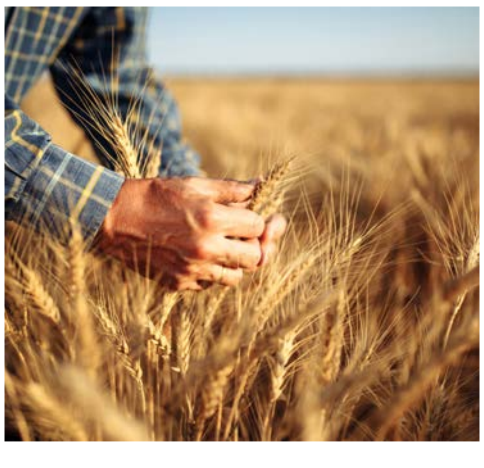

**2.Hytaý:
136,95 million tonna**

USDA-nyň maglumatlaryna görä, degişli marketing ýylynda Hytaý bugdaý öndürmek boýunça ýurduň rekordyny täzeledi. Bu ýol arkaly ýurt özüniň bugdaýa bolan içerki isleglerini kanagatlandyrmak babatda ep-esli öňe ilerledi. Bellemeli zatlaryň ýene biri hem, Hytaý diňe bir bugdaýyň umumy hasylyny ýokarlandyrman, eýsem, her gektaryň ortaça hasyllylygyny hem artdyrmagy başardy. Bu görkeziji 2021-2022-nji marketing ýylynda her gektardan ortaça 5,81 tonna barabar bolupdyr. Ýöne bulara garamazdan, Hytaý häzirki wagtda hem her ýylda içerki islegler üçin 10 million tonna bugdaýy import etmäge mejbur bolýar.

**3. Hindistan:
109,59 million tonna**

Edil Hytaý ýaly, Hindistan hem geçen marketing ýylynda bugdaý öndürmek boýunça ýurt üçin rekord görkezijä eýe boldy. Bu ugurda Hindistanyň soňky on ýylyň dowamynda 15,5% ösüşe eýe bolandygyny aýratyn bellemek gerek. Bu ösüş görkezijisi, esasan, bugdaý ekilýän meýdanlaryň artdyrylmagynyň hasabyna gazanylypdyr. Hindistanyň bugdaý öndürmegi artdyrmagynyň esasy sebäbi ilatyň yzygiderli artmagy netijesinde ýokarlanýan içerki islegleri kanagatlandyrmak bilen baglydyr. Emma şuňa garamazdan, soňky iki ýylyň dowamynda Hindistan bugdaý eksportyny hem dowamly ýokarlandyrmagy başarýar.

**4. Russiýa Federasiýasy:
75,16 million tonna**

Geçen marketing ýylynda Russiýadaky bugdaý ekilen meýdanlaryň her gektaryndan alnan ortaça hasyly 2,72 tonna barabar bolandygy ýurduň iri bugdaý öndürijileriň biridigine güwä geçýär. Bugdaý hakynda söz açylanda, Russiýa Federasiýasy babatda bellenilmeli esasy zatlaryň biri, bu ýurt bugdaýy eksport etmekde hemişe öňdäki orunlary saklap gelýär. Soňky bäş ýylyň dowamynda Russiýa bugdaýyň eksportyny 33 million tonnadan 40 million tonna çenli artdyrmagyň hötdesinden geldi.

**5. ABŞ:
44,79 million tonna**

ABŞ-da geçen marketing ýylynda bugdaýyň soňky 20 ýyllykdaky iň az möçberi öndürildi. Munuň esasy sebäpleri içerki bazardaky islegleriň we bugdaý ekilýän meýdanlaryň azalmagy bilen delillendirilýär. Mysal üçin, soňky 20 ýylda ABŞ-nyň içerki bazarynda bugdaýa bolan isleg 19,2% azalypdyr. Şunuň bilen baglylykda, diňe bugdaýyň öndürilmegi däl, şol bir wagtda onuň importy hem azalmagyny dowam edýär. Geçen ýylda ABŞ tarapyndan 2,6 million tonna (öňki ýyllardakydan az mukdarda) import edilmegi hem munuň şeýledigini tassyklaýar.

Mätgurban MÄTGURBANOW,
TDIM-niň Halkara gatnaşyklary institutynyň halkara žurnalistikasy fakultetiniň 2-nji ýyl talyby.

Häzirki wagtda her ýyl tutuş dünýäde 220 million gektardan gowrak ýere bugdaý ekilýär.

Dünýä möçberinde bugdaýyň ortaça hasyllylygy her gektardan 3,5 tonna hasaplanýar

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy

TDHÇMB

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalarynda geleşikleriň 33-si hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna BAE-den, Owganystandan, Türkiýeden we Özbegistandan gelen telekeçiler Türkmenbaşydaky nebiti gaýtadan işleýän zawodlar toplumynda öndürilen suwuklandyrylan gazy, dizel ýangyjyny we nebit koksuny satyn aldylar. Geleşikleriň jemi bahasy ABŞ-nyň 14 million 140 müň dollaryna deň boldy.

Ýurdumyzyň telekeçileri içerki bazar üçin jemi bahasy 27 million 619 müň manatlykdan gowrak ýokary dykyzlykly polietileni, el halylary, tehniki kükürdi we gurluşyk önümlerini satyn aldylar.

10.10.2022 ýyl senesindäki №231 söwdalaryna çykarylýan harytlar

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Nebit-himiýa önümleri / Daşarky / ABŞ-nyň dollary						
Bişofit («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 601256)	tonna	8 650,00	124,00	öňünden tölemek	FOB	Garabogaz ş.
Agyr wakuum gazoýly «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Gasoil 0.1%» setiri, indirim $ 340ABŞ/tn, aşaky çägi $ 150 ABŞ/tn. (SNGIZ) (ýüzt. 623687)	tonna	10 000,00	150,00	öňünden tölemek	FCA	SNGIZ
A-80 kysymly ulag benzini «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Prem Unl 10ppm» setiri, indirim $ 150 ABŞ/tn, aşakky çägi $ 275 ABŞ/tn. (SNGIZ) (ýüzt. 643244)	tonna	20 000,00	275,00	öňünden tölemek	FCA	SNGIZ
Oksigumat («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 645369)	tonna	400,00	1 448,00	öňünden tölemek	EXW	S.A.Nyýazow adyndaky himzawod, Türkmenabat ş.
Tehniki kükürt kislotasy («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 645370)	tonna	20 000,00	149,00	öňünden tölemek	FCA	«Zerger» bekedi
«B» kysymly natriý sulfat («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt.645372)	tonna	2 000,00	189,00	öňünden tölemek	FOB	Garabogaz ş.
Birinji hilli, ýodlanan, iýmitlik nahar duzy («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt.645373)	tonna	10 000,00	258,00	öňünden tölemek	EXW	«Guwlyduz» kombinaty
Suwuklandyrylan gaz «Platts» «FOB AG Cargoes» baha aňlatmasy boýunça «Propane» 40% goşulan «Butane» 60% jemi aşakky çägi $300 ABŞ/tn. ugry Ermenistan («Türkmengaz» DK) (ýüzt.652274)	tonna	2 500,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	Naýybyň suwuklandyrylan gazy saklamak we ýerlemek üçin terminaly
Suwuklandyrylan gaz «Platts» «FOB AG Cargoes» baha aňlatmasy boýunça «Propane» 40% goşulan «Butane» 60% jemi indirim 113 ABŞ/tn., aşakky çägi $300 ABŞ/tn. ugry Täjigistan («Türkmengaz» DK) (ýüzt. 652275)	tonna	2 500,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	Naýybyň suwuklandyrylan gazy saklamak we ýerlemek üçin terminaly
Tehniki kükürt-gapsyz granuirlenen («Türkmengaz» DK) (ýüzt. 653355)	tonna	30 000,00	230,00	öňünden tölemek	EXW	«Galkynyş» GGIZ
Natriý hlorly (nahar duzy) senagatda ulanmak üçin däneli («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 654175)	tonna	50 000,00	115,00	öňünden tölemek	EXW	«Guwlyduz» kombinaty
Tehniki kükürt-gapsyz granuirlenen («Türkmengaz» DK) (ýüzt. 656960)	tonna	30 000,00	230,00	öňünden tölemek	EXW	«Galkynyş» GGIZ
TC-1 kysymly awiakerosin «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Jet» setiri, aşakky çägi $300 ABŞ/tn. ugry Gruziýa (TNGIZT) (ýüzt. 661078)	tonna	14 000,00	300,00	öňünden tölemek	FOB	Türkmenbaşy halkara deňiz porty
A-80 kysymly ulag benzini «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Prem Unl 10ppm» setiri, indirim $130 ABŞ/tn, aşakky çägi $300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 661081)	tonna	1 500,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	Kerki şäherindäki aralyk-paýlaýjy nebit ammary
Gidrousulda arassalanan dizel ýangyjy EKO-5 (sort-D) «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «ULSD 10ppm» setiri, goşulan $57 ABŞ/tn., aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 661083)	tonna	10 000,00	300,00	öňünden tölemek	FOB	«Kenar» nebit kärhanasy
TPP D 30 S kysymly polipropilen (TNGIZT) (ýüzt. 661085)	tonna	1 000,00	1 486,00	öňünden tölemek	FOB	Türkmenbaşy halkara deňiz porty
Ownuk markaly, 1-nji hilli maýdalanan, hlorly kaliý «Argus Media Ltd» baha aňlatmasy boýunça «MOP-fob standart bulk» setiri «Baltic/Black sea», indirim $275 ABŞ/tn, aşakky çägi $1000 ABŞ/tn. ugry Gara deňiz portlary («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 663527)	tonna	10 000,00	1 000,00	öňünden tölemek	EXW	Lebap welaýaty, Garlyk ş.
Suwuklandyrylan gaz «Platts» baha aňlatmasy «FOB Arab Gulf» setiri, «Propane» goşulan «Butane» (laborotoriýanyň sertifikatyna laýyklykda) indirim $113 ABŞ/tn, aşakky çägi $310 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 664130)	tonna	4 000,00	310,00	öňünden tölemek	FCA	TNGIZT
TC-1 kysymly awiakerosin «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Jet» setiri, aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. ugry Ýewropa (TNGIZT) (ýüzt. 664538)	tonna	20 000,00	300,00	öňünden tölemek	FOB	Türkmenbaşy halkara deňiz porty
TC-1 kysymly awiakerosin «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Jet» setiri, goşulan $50 ABŞ/tn., aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 664539)	tonna	10 000,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	«Kenar» nebit kärhanasy
Gidro usulda arassalanan dizel ýangyjy «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «ULSD 10ppm» setiri, indirim $62 ABŞ/tn., aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 664540)	tonna	20 000,00	300,00	öňünden tölemek	FOB	Türkmenbaşy halkara deňiz porty
Gidro usulda arassalanan dizel ýangyjy «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «ULSD 10ppm» setiri, goşulan $7 ABŞ/tn, aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 664541)	tonna	10 000,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	«Kenar» nebit kärhanasy
L-0, 2-62 kysymly dizel ýangyjy «Platts» «FOB Italy» baha aňlatmasy boýunça «Gasoil 0.1%» setiri, indirim $15 ABŞ/tn., aşakky çägi $ 300 ABŞ/tn. (TNGIZT) (ýüzt. 664542)	tonna	6 500,00	300,00	öňünden tölemek	FCA	«Kenar» nebit kärhanasy

«Chevron» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 405 million dollary möçberinde girdeji gazandy.

«Outbrain» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 420 million dollary möçberinde girdeji gazandy.

Dokma we haly önümleri:

Türkmenistanyň Dokma senagaty ministrligine hem-de «Türkmenhaly» DB-ne degişli kärhanalaryň öndürýän önümlerinden:

1. Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klas A, sort 1

Ölç. birl.: kg.
Möçberi: 328 500,00
Bahasy: 3,30 ABŞ dollary
Töleg şerti: öňünden tölemek

sahypa 8

2. Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin

Ölç. birl.: kg.
Möçberi: 272 800,00
Bahasy: 3,50 ABŞ dollary
Töleg şerti: öňünden tölemek

sahypa 8

3. Dürli reňklerdäki we dürli ölçeglerdäki düz boýalan, žakkard sütükli önümler

Ölç. birl.: kg.
Möçberi: 7 700,00
Bahasy: 5,50 ABŞ dollary
Töleg şerti: öňünden tölemek

sahypa 8

4. Dürli ölçegli, orta öwüşginli boýalan, sütükli önümler

Ölç. birl.: kg.
Möçberi: 4 000,00
Bahasy: 5,50 ABŞ dollary
Töleg şerti: öňünden tölemek

sahypa 9

5. Haly we haly önümleri

Ölç. birl.: in.m.
Möçberi: 287,76
Bahasy: 0,00
Töleg şerti: öňünden tölemek

sahypa 10

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Şepbeşik nebit ýol bitumy BND 60/90 (TNGIZT) (ýüzt.664543)	tonna	5 000,00	297,00	öňünden tölemek	FCA	TNGIZT
Içerki / Türkmen manady						
Plastik poddon P4-D2, 1100*1300*150 mm («Senagat plastik» HJ) (ýüzt. 631232)	sany	33 000,00	589,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Plastik poddon P4-D2, 1200*1200*150 mm («Senagat plastik» HJ) (ýüzt. 631232)	sany	18 000,00	589,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Plastik poddon P4-D9 1200*800*125 mm («Senagat plastik» HJ) (ýüzt. 631232)	sany	14 000,00	397,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Plastik poddon P4-D11 1200*800*150 mm («Senagat plastik» HJ) (ýüzt. 631232)	sany	8 000,00	463,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
T60-475-119 kysymly ýokary dykyzly polietilen (kondisiýa däl) («Türkmenhimiýa» DK) (ýüzt. 652901)	tonna	2 726,00	18 000,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Tehniki kükürt-gapsyz granuirlenen («Türkmengaz» DK) (ýüzt. 663071)	tonna	19 500,00	2 150,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Oba hojalyk önümleri / Daşarky / ABŞ-nyň dollary						
Guradylan, arassalanmadyk, buýan köki we kök baldaklary (Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi) (ýüzt. 651266)	tonna	1 979,00	500,00	öňünden tölemek	FCA	Türkmenabat ş.
Maşyngurluşyk önümleri / Daşarky / ABŞ-nyň dollary						
Awtoulaglar ýöriteleşmä laýyklykda (Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwany, Iş dolandyryş müdirliginiň awtoulaglar kärhanasy) (ýüzt. 478671)	sany	7,00	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
«Mersedes-Benz S600» awtomobili (bronirlenen) Pullman, 2001 ý. hereket. belgisi 13797040013054, nowa belgisi WDB2201781A243936 (Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwany, Iş dolandyryş müdirligi) (ýüzt. 508647)	sany	1	48 500,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
«Cadillac STS» awtomobili (bronirlenen), 2010ý. nowa belgisi 1G6DU6EA4A0119765 (Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwany, Iş dolandyryş müdirligi) (ýüzt. 511169)	sany	1	72 500,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Awtoulaglar ýöriteleşmä laýyklykda (Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwany, Iş dolandyryş müdirliginiň awtoulaglar kärhanasy) (ýüzt. 622660)	sany	16,00	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Türkmen manady						
Awtoulaglar ýöriteleşmä laýyklykda (Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwany, Iş dolandyryş müdirliginiň awtoulaglar kärhanasy) (ýüzt. 475969)	sany	2	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Ýeňil senagat önümleri / Daşarky / ABŞ-nyň dollary						
Nah ýüplük, Nm 16,9/1 (Ne 10/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627423)	kg.	96 750,00	3,05	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 20,3/1 (Ne 12/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627423)	kg.	2 875,00	3,10	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 27,1/1 (Ne 16/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627423)	kg.	29 950,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 33,9/1 (Ne 20/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627423)	kg.	70 850,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
10 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 628620)	boý metr	100 000,00	2,17	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
12 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 628620)	boý metr	567 000,00	2,25	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
13 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 628620)	boý metr	350 000,00	2,28	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy

«Corning» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 650 million dollary möçberinde girdeji aldy.

«Magna International» kompaniýasynyň girdejisi 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 330 million dollaryna barabar boldy.

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy www.exchange.gov.tm

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
14 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 628620)	boý metr	50 000,00	4,15	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
15 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 628620)	boý metr	50 000,00	2,39	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Türkmenhaly» DB) (ýüzt. 634359)	in.m.	70,08	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 10/1 (Ne 6/1) Ring 100.0 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641514)	kg.	17 600,00	2,90	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 17/1 (Ne 10/1) Ring 59.17 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641514)	kg.	17 600,00	3,05	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring 37.00 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641514)	kg.	88 000,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 642277)	kg.	32 000,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 642277)	kg.	272 800,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, Nm, 51/1 (Ne 30/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 644732)	kg.	134 000,00	5,00	öňünden tölemek	EXW	Kaka etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 12/1 (Ne 7/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 645872)	kg.	40 000,00	4,94	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 648784)	kg.	382 400,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 648784)	kg.	400 000,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah ýüplük, Nm 51/1 (Ne 30/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652230)	kg.	110 000,00	5,00	öňünden tölemek	EXW	Babadaýhan etraby
Nah ýüplük kardly Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652378)	kg.	88 000,00	3,10	öňünden tölemek	EXW	Daşoguz ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE dokma sen. önümçilik üçin (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt.652410)	kg.	72 000,00	2,90	öňünden tölemek	EXW	Halaç etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring 37.00 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652649)	kg.	328 500,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Dürli ölçegli, orta öwüşginli, boýalan, sütükli önümler (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 653151)	kg.	33 000,00	5,50	öňünden tölemek	EXW	Baýramaly ş.
Dürli reňklerdäki we dürli ölçeglerdäki düz boýalan we žakkard sütükli önümler (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 653337)	kg.	7 700,00	5,50	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 654105)	kg.	400 000,00	2,70	öňünden tölemek	EXW	Seýdi ş.
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656079)	kg.	86 000,00	2,70	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656079)	kg.	109 650,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656079)	kg.	23 650,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656796)	kg.	1 000 000,00	2,55	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656796)	kg.	802 000,00	2,60	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656796)	kg.	1 000 000,00	2,70	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656796)	kg.	860 000,00	2,90	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656798)	kg.	928 500,00	3,10	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656798)	kg.	12 800,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656798)	kg.	1 285 500,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657239)	kg.	500 000,00	2,55	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657239)	kg.	500 000,00	2,60	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657239)	kg.	500 000,00	2,70	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657239)	kg.	500 000,00	2,90	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring Kard (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657241)	kg.	1 000 000,00	3,10	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring Kard (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657241)	kg.	1 138 000,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring Kard (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657241)	kg.	1 500 000,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary

«Morgan Stanley» banky «Veoneer»-iň paýnamalarynyň maksatlaýyn bahasyny ABŞ-nyň 100 dollary möçberinde kesgitläp, «satyn almak» reýtingini tassyklady.

«Goldman Sachs» maliýe kompaniýasy «Philip Morris»-iň paýnamalarynyň maksatlaýyn bahasyny ABŞ-nyň 140 dollary möçberinde kesgitläp, «neýtral» reýtingini tassyklady.

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, ýekegat, sort 2 dokma sen. üçin, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661115)	kg.	130 000,00	2,40	öňünden tölemek	EXW	Daşoguz ş.
Nah ýüplük, Nm 14/1 (Ne 8/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661117)	kg.	1 000 000,00	2,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661117)	kg.	925 000,00	2,55	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661117)	kg.	925 000,00	2,60	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661117)	kg.	1 000 000,00	2,70	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661117)	kg.	1 000 000,00	2,90	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661119)	kg.	1 000 000,00	3,10	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661119)	kg.	1 000 000,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661119)	kg.	1 000 000,00	3,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661300)	kg.	1 642 000,00	3,30	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Dürli ölçegli, orta öwüşginli, boýalan sütükli önümler (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662299)	kg.	4 000,00	5,50	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy flanel: ýorgan daşy 1 sany (160x220sm), düşekçe üsti 1 sany (180x240sm), ýassyk daşy 1 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662424)	toplum	1 600,00	28,57	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy flanel: ýorgan daşy 1 sany (200x220sm), düşekçe üsti 1 sany (240x260sm), ýassyk daşy 2 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662424)	toplum	1 200,00	34,78	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy kreton: ýorgan daşy 1 sany (160x220sm), düşekçe üsti 1 sany (180x240sm), ýassyk daşy 1 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662424)	toplum	2 000,00	29,81	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy kreton: ýorgan daşy 1 sany (200x220sm), düşekçe üsti 1 sany (240x260sm), ýassyk daşy 2 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662424)	toplum	1 800,00	36,03	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Ak reňk, trikotaž matadan maýka, ölçegleri: S, M, L, XL, XXL, XXXL (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662424)	sany	24 000,00	2,57	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli, Nm 34/1, Ring x Nm 14/1 OE (Ne 20/1 Ring x 8/1 OE) 168 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662429)	in.m.	115 000,00	1,20	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli, Nm 34/1, Ring x Nm 17/1 OE (Ne 20/1 Ring x 10/1 OE) 147 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662429)	in.m.	115 000,00	1,16	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk inçe, dürli inli ±2,5% sm, Nm 34/1 Ring OE x17/1OE (Ne20/1Ring OE x10/1 OE) 142 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662431)	in.m.	110 000,00	1,16	öňünden tölemek	EXW	Wekilbazar etraby
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli ±2,5% sm, Nm 34/1 Ring OE x 14/1 OE (Ne 20/1 Ring OE x 8/1 OE) 167 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662463)	in.m.	110 000,00	1,20	öňünden tölemek	EXW	Wekilbazar etraby
Jinsi jalbary (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662765)	sany	2 000,00	37,14	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Jinsi şorty (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662765)	sany	2 000,00	22,86	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Jinsi ýubka (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662765)	sany	2 000,00	22,86	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Çaga jinsi jalbary (2-10 ýaşa çenli) (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662765)	sany	2 000,00	24,29	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Çaga jinsi jalbary (10 ýaşdan ýokary) (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662765)	sany	2 000,00	25,71	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Bir adamlyk taýýar düşekçe toplumy: kreton (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663299)	toplum	100,00	44,29	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Iki adamlyk taýýar düşekçe toplumy: kreton (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663299)	toplum	100,00	56,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Bir adamlyk taýýar düşekçe toplumy: flanel (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663299)	toplum	200,00	41,14	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Iki adamlyk taýýar düşekçe toplumy: flanel (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663299)	toplum	200,00	51,71	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Dürli ölçegli, orta öwüşginli, boýalan sütükli önümler (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664694)	kg.	100 000,00	5,50	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
8 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664696)	boý metr	35 000,00	3,47	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
12 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664696)	boý metr	565 000,00	2,25	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
15 unsiýa jins matasy (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664696)	boý metr	200 000,00	2,39	öňünden tölemek	FCA	Herrikgala ýaşaýyş toplumy

«Paychex» kompaniýasynyň girdejisi 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 325 million dollary möçberine barabar boldy.

«J.P.Morgan» kompaniýasy «Honeywell» kompaniýasynyň paýnamalarynyň maksatlaýyn bahasyny ABŞ-nyň 135 dollary möçberinde kesgitläp, «neýtral» reýtingini tassyklady.

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy

www.exchange.gov.tm

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Türkmen manady						
Nah ýüplük, Nm 16,9/1 (Ne 10/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627424)	kg.	33 691,30	41,25	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 20,3/1 (Ne 12/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627424)	kg.	44 875,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 27,1/1 (Ne 16/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627424)	kg.	59 550,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, Nm 33,9/1 (Ne 20/1) RING KD (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 627424)	kg.	26 400,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Serdar ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 630071)	kg.	394 400,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt.630071)	kg.	478 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 10/1 (Ne 6/1) Ring 100.0 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641515)	kg.	4 400,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 17/1 (Ne 10/1) Ring 59.17 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641515)	kg.	4 400,00	41,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring 37.00 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 641515)	kg.	22 000,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 642278)	kg.	8 000,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 642278)	kg.	68 200,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. üçin, Nm 12/1 (Ne 7/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 645869)	kg.	60 000,00	31,25	öňünden tölemek	EXW	Gökdepe etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly,sort 2, dokma sen.üçin, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 646378)	kg.	80 000,00	30,00	öňünden tölemek	EXW	Daşoguz ş.
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Türkmenhaly» DB) (ýüzt. 647955)	sany	70,00	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Türkmenhaly» DB) (ýüzt. 647957)	in.m.	287,76	0,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE dokma sen. önümçilik üçin, (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652411)	kg.	18 000,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Halaç etraby
Nah ýüplük kardly Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652413)	kg.	22 000,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Daşoguz ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring 37.00 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 652650)	kg.	61 500,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, Nm, 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 654104)	kg.	100 000,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Seýdi ş.
Nah ýüplük, Nm, 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656080)	kg.	21 500,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656080)	kg.	38 700,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656080)	kg.	17 200,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, klass A, sort 1, Nm 12/1 (Ne 7/1) Ring 83.33 teks. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656526)	kg.	4 950,00	38,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenabat ş.
Nah ýüplük, Nm, 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656794)	kg.	500 000,00	33,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656794)	kg.	434 000,00	35,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656794)	kg.	500 000,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656794)	kg.	440 000,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 20/1 (Ne 12/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656795)	kg.	461 500,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 34/1 (Ne 20/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 656795)	kg.	634 500,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657236)	kg.	500 000,00	33,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657236)	kg.	500 000,00	35,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657236)	kg.	500 000,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657236)	kg.	500 000,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm, 20/1 (Ne 12/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657240)	kg.	1 000 000,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary

«Duolingo» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 415 million dollary möçberinde girdeji alandygy barada habar berdi.

«Crocs» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 285 million dollary möçberinde girdeji gazandy.

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy

www.exchange.gov.tm

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657240)	kg.	1 322 000,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657240)	kg.	1 500 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657242)	kg.	41 500,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657242)	kg.	39 350,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 657242)	kg.	17 850,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Esli» HJ) (ýüzt. 657744)	sany	165 236,00	0,00	öňünden tölemek	EXW	Ahal welaýaty, Ak bugdaý etrap
5% ýodly galam 5 ml (Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi) (ýüzt. 660379)	sany	80 000,00	0,61	öňünden tölemek	EXW	Bereket ş.
1% göwherli ýaşyl galam 5 ml (Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi) (ýüzt. 660379)	sany	8 000,00	0,63	öňünden tölemek	EXW	Bereket ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, ýekegat, sort 2 dokma sen. üçin, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661116)	kg.	170 000,00	30,00	öňünden tölemek	EXW	Daşoguz ş.
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661118)	kg.	500 000,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661118)	kg.	500 000,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661118)	kg.	500 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 14/1 (Ne 8/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661120)	kg.	500 000,00	32,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661120)	kg.	475 000,00	33,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661120)	kg.	475 000,00	35,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661120)	kg.	500 000,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661120)	kg.	500 000,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661301)	kg.	100 000,00	42,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661301)	kg.	150 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 17/1 (Ne 10/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661302)	kg.	100 000,00	33,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 20/1 (Ne 12/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661302)	kg.	100 000,00	35,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661302)	kg.	100 000,00	36,25	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 661302)	kg.	100 000,00	37,50	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 27/1 (Ne 16/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662301)	kg.	637 200,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah ýüplük, Nm 34/1 (Ne 20/1) Ring Karde (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662301)	kg.	1 000 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Türkmenistanyň ähli welaýatlary
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli, Nm 34/1 Ring x Nm 14/1 OE (Ne 20/1 Ring x 8/1 OE) 168 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662419)	in.m.	1 035 000,00	4,20	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Nah Flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli, Nm 34/1 Ring x Nm 17/1 OE (Ne 20/1 Ring x 10/1 OE) 147 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662419)	in.m.	1 035 000,00	4,06	öňünden tölemek	EXW	Bäherden etraby
Taýýar düşekçe toplumy flanel: ýorgan daşy 1 sany (160x220sm), düşekçe üsti 1 sany (180x240sm), ýassyk daşy 1 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662427)	toplum	6 400,00	100,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy flanel: ýorgan daşy 1 sany (200x220sm), düşekçe üsti 1 sany (240x260sm), ýassyk daşy 2 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662427)	toplum	4 800,00	121,74	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy kreton: ýorgan daşy 1 sany (160x220sm), düşekçe üsti 1 sany (180x240sm), ýassyk daşy 1 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt.662427)	toplum	8 000,00	104,35	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Taýýar düşekçe toplumy kreton: ýorgan daşy 1 sany (200x220sm), düşekçe üsti 1 sany (240x260sm), ýassyk daşy 2 sany (65x65sm), boýalan, basylan (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň +/-5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662427)	toplum	7 200,00	126,09	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Ak reňk, trikotaž matadan maýka, ölçegleri: S, M, L, XL, XXL, XXXL (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662427)	sany	96 000,00	9,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.

«Shopify» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 480 million dollary möçberinde girdeji gazandy.

«Gilead Sciences» kompaniýasy 2022-nji ýylyň üçünji çärýeginde ABŞ-nyň 2,18 milliard dollary möçberinde girdeji gazandy.

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy www.exchange.gov.tm

Haryt	Ölçeg birligi	Möçberi	Bahasy	Töleg şerti	Iber. şert.	Nokady
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk inçe, dürli inli ±2,5% sm, Nm 34/1, Ring OE x17/1 OE (Ne20/1Ring OE x10/1 OE) 142 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662459)	in.m.	990 000,00	4,06	öňünden tölemek	EXW	Wekilbazar etraby
Nah flannel matasy, aşgarlanmadyk, dykyz, dürli inli ±2,5% sm, Nm 34/1, Ring OE x 14/1 OE (Ne20/1Ring OE x 8/1 OE) 167 gr./in.m. ±5% (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662461)	in.m.	990 000,00	4,20	öňünden tölemek	EXW	Wekilbazar etraby
Jinsi jalbary (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662766)	sany	2 000,00	130,00	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Jinsi şorty (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662766)	sany	2 000,00	80,00	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Jinsi ýubka (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662766)	sany	2 000,00	80,00	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Çaga jinsi jalbary (2-10 ýaşa çenli) (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662766)	sany	2 000,00	85,00	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Çaga jinsi jalbary (10 ýaşdan ýokary) (Fashion) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 662766)	sany	2 000,00	90,00	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Bir adamlyk taýýar düşekçe toplumy: kreton (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663300)	toplum	1 000,00	155,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Iki adamlyk taýýar düşekçe toplumy: kreton (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663300)	toplum	1 000,00	196,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Bir adamlyk taýýar düşekçe toplumy: flanel (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663300)	toplum	2 000,00	144,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Iki adamlyk taýýar düşekçe toplumy: flanel (mümkin bolan gyşarnygy ölçeginiň ±5%) (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 663300)	toplum	2 000,00	181,00	öňünden tölemek	EXW	Aşgabat ş.
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. önümçilik üçin, Nm 27/1 (Ne 16/1) R.K. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664070)	kg.	100 000,00	43,75	öňünden tölemek	EXW	Tagtabazar etraby
Nah ýüplük, aşgarlanmadyk, kardly, ýekegat, dokma sen. önümçilik üçin, Nm 34/1 (Ne 20/1) R.K. (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664070)	kg.	100 000,00	45,00	öňünden tölemek	EXW	Tagtabazar etraby
Nah ýüplük, Nm, 14/1 (Ne 8/1) OE (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 664695)	kg.	200 000,00	32,50	öňünden tölemek	EXW	Herrikgala ýaşaýyş toplumy
Içerki / Türkmen manady						
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Türkmenhaly» DB) (ýüzt. 641753)	in.m.	347,73	0,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Haryt ýöriteleşdirmä laýyklykda («Türkmenhaly» DB) (ýüzt. 641755)	sany	59,00	0,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Nah ýüplük, Nm, 51/1 (Ne 30/1) Ring (Dokma senagaty ministrligi) (ýüzt. 658400)	kg.	300 000,00	17,40	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Gurluşyk önümleri / Daşarky / ABŞ-nyň dollary						
Portlandsement PS 500-GO-K (guýlan we satyn alyjynyň hasabyna) (Türkmenistanyň Senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt. 658920)	tonna	10 000,00	43,00	öňünden tölemek	EXW	Lebap wel., Köýtendag etr., Garlyk şäherçesi
Portlandsement PS 400-G20-K (guýlan we satyn alyjynyň hasabyna) (Türkmenistanyň Senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt. 664273)	tonna	20 000,00	36,00	öňünden tölemek	EXW	Lebap wel., Köýtendag etr., Garlyk şäherçesi
Içerki / Türkmen manady						
Sozulan armatur A500C- Ø16mm (Türkmenistanyň senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt. 658823)	tonna	2 000,00	15 000,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Sozulan armatur A500C- Ø20mm (Türkmenistanyň senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt. 658823)	tonna	1 980,00	15 000,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Sozulan armatur A500C- Ø12mm (Türkmenistanyň senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt. 662851)	tonna	2 000,00	15 000,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde
Sozulan armatur A500C- Ø18mm (Türkmenistanyň senagat we gurluşyk önümçiligi ministrligi) (ýüzt.662851)	tonna	1 500,00	15 000,00	öňünden tölemek		alyjynyň öz hasabyna çykarmak şertinde

Bellik: TDHÇMB-niň söwdalaryna çykarylan pagta we nebit önümleriniň bahalary halkara nyrhnamalara laýyklykda günde üýtgeýär (pagta boýunça «Cotton Outlook» maglumat agentliginiň, nebit önümleri boýunça «Platts» maglumat agentliginiň we polimer önümleri boýunça «ICIS»maglumat agentliginiň maglumatlaryna laýyklykda).

Biziň internet saýtymyz: www.exchange.gov.tm **Habarlaşmak üçin telefon belgilerimiz : 44-61-16, 44-62-75**

Üstünligiň taglymaty

«Ferrarisini» satan keşiş

Arzuwlaryň amala aşmagy we ykbal peşgeşine eýe bolmak hakynda hekaýat

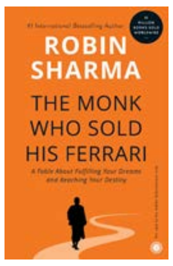

Terjime eden: **Orazmyrat MYRADOW**

(Başlangyjy gazetimiziň geçen sanlarynda).

Onunjy bölüm. Tertip-düzgüniň güýji

Bu gün men öz ykbalymyzyň eýeleridigimize, paýymyza düşen synaglara hötde gelmegi başarjakdygymyza, agyr zähmete we kösençliklere tap getirip biljekdigimize ynanýaryn. Tutan ýolumyzyň haklygyna ynansak we ýeňşe bolan erk-ygtyýarymyz ýanbermez bolsa, ýeňiş bize hemra bolar.
Uinston Çerçill

Julian maňa ýetirmek isleýän paýhasyny düşündirmekde ýene-de Ýogi Ramanyň syrly tymsalyny esas edip ulandy. Güýç-kuwwatyň hem-de mümkinçilikleriň hazynasy bolan aňymdaky bagzarlyk barada bildim. Maýak diňiniň aňladýan alamatynyň üsti bilen, öňüňde anyk maksat goýmagyň ilkinji derejeli wajyplykdygy we çelgileri kesgitlemegiň peýdasy barada bildim. Boýy üç metre golaý, agramy dört ýüz kilogramdan aşarak bolan ýapon sumo pälwanynyň mysalynda *kaýzen* ýörelgesiniň ölmez-ýitmez kadalaryny we özüňi kämilleşdirmek arkaly ýetilip bilinjek köp sanly artykmaçlyklary öwrendim. Iň gyzykly zatlaryň entek öňdeliginden bolsa habarym hem ýokdy.

— Sumo pälwany bolan dostumyzyň çyplak haldalygy ýadyňdadyr-la?

— Işilgi gülgüne urgany hasaba almasaň-a, şeýleräk ýagdaýdady ol.

— Dogry — diýip, Julian el çarpdy. Gülgüne urgan saňa has bolelin, has bagtly hem aýyl haldaky durmuşy gurmakda özüňe erk etmegiň hem-de tertip-düzgüniň güýjüni ýatlatma hökmünde hyzmat eder. Siwanadaky halypalarymyň ömrümde gabat gelen iň sagdyn, bagtyýar hem parahat haldaky adamlar bolandygyna asla şübhäm ýok. Şeýle-de olar aňrybaş derejede tertip-düzgünli ynsanlardy. Ol akyldarlar tertip-düzgüne mahsus bolan ýagşy edim-gylymlaryň ýogyn urgana kybaplygyny öwretdiler. Sen, heý, urganyň nämeden ybaratlygyny içgin synlap görüpdiňmi, Jon?

— Bu sowal meniň gyzyklanýan zatlarymyň sanawynyň başynda bolmandyda — diýip, ýylgyryp jogap gaýtardym.

— Beýle bolsa, mümkinçilik dörän çagy içgin synlap gör. Şonda sen onuň biri-biri bilen gatlap, jebis işilen inçejik, gowşajyk erişlerden düzülenligini görersiň. Ol erişleriň birini aýratyn alanyňda, ýolup taşlamagyň hiç müşgili bolmaz. Ýöne biri-biri bilen jebis işilip, örülenden soň, ol polat ýaly berk hala geler. Özüňe erk etmegi we erk-ygtyýaryň güýjüni şu urgana meňzetmek bolar. Özüňde polat ýaly berk erk-ygtyýary kemala getirmek üçin, şahsy tertip-düzgüniň ýagşy edim-gylymlaryny ybarat edýän kiçijek hereketleri yzygiderli berjaý etmek zerurdyr. Günüň-gününe gaýtalanýan edähet hökmünde toplanmak bilen, olar ahyry netijede içki dünýäňde uly bir güýji emele getirer. Belki-de, bu pikir gadymy Afrika atalar sözünde has gowy aňladylýandyr: «Möýüň ören kerebiniň inçejik erişleri birleşse, ýolbarsy hem güýlüp taşlap biler». Erk güýjüňi erkinlige çykarsaň, sen öz dünýäň hojaýynyna öwrülersiň. Özüňe ygtyýar etmek bilen bagly gadymy ýörelgäni yzygiderli özleşdirmäge başlasaň, hötde gelip bilmejek müşgilligiň galmaz, aşyp bilmejek böwediň bolmaz, çözüp bilmejek derejäňdäki ýiti çökgünlik bilen hem ýüzleşmeli bolmarsyň. Durmuş öwrümli ýollarynda iki ýana siltän çagynda, içki dünýäňdäki tertip-düzgün seni ýol urdurmakdan gorar, ýoluňy dowam etmegiň üçin zerur bolan içki gor güýjüňi bilen üpjün eder.

Erk güýjüniň kemterlik etmeginiň akyl taýdan hassalygyň alamatydygyny hem saňa duýdurmagym gerek — diýip, Julian meni geň galdyryp, sözüniň üstüni ýetirdi. — Eger sen bu dertden ejir çekýän bolsaň, mundan derhal gutulmagyň alajyny gör. Gaýnap duran erk güýji hem-de tertip-düzgün güýçli häsiýete hem de ajaýyp durmuşa eýe bolan kişilere mahsus esasy aýratynlyklaryň biridir. Erk güýji saňa özüňe söz beren işiňi ýerine ýetirmäge mümkinçilik berer. Sowuk gyş günlerinde ýumşak hem ýyly düşegiň özüne imrindirýärkä, meditasiýa arkaly akylyňy-aňyňy kämilleşdirmek ýa-da tokaýda gezelenç etmek arkaly ruhuňy taplamak üçin daňdan sagat bäşde turmaga iterýän hem erk güýjüdir. Häsiýeti pes bolan ýaramaz bir kişi seni kemsideninde ýa-da saňa ýakmajak bir hereket edeninde, onuň bilen sanaşman, özüňi saklap bilmek üçin giňgöwrümlilik berýänem erk güýjüdir. Päsgelçilikler aşyp geçip bolmajak ýaly görnende, arzuw-hyýallaryňa gop berýän, öňe sary iterýän hem erk güýjüdir. Özgeleriň öňündäki, belki-de, iň möhümi, öz öňüňdäki borjuňy berjaý etmekde içki güýjüňi ýüze çykarýan hem erk güýjüdir.

— Bu, hakykatdanam, şu derejede möhümmi?

— Örän möhüm, dost jan. Bu hyjuwdyr joşguna, mümkinçiliklere hem parahatlyga eýlenen bolelin durmuşda ýaşaýan her bir kişä mahsus bolan möhüm aýratynlykdyr.

Soňra Julian jübpesiniň jübüsinden gadymy Müsüre bagyşlanan muzeý sergisinde görlüp bilnäýmegi mümkin bolan, ýalpyldap duran kümüş medaljygy çykardy.

— Saňa beýle zady ýanyňda götermek bolmaýar — diýip degişdim.

— Siwana akyldarlary bu sowgady maňa aralarynda bolan soňky agşamym berdiler. Durmuşyň gadyryny bilip ýaşaýan agzybir maşgalanyň şadyýan hem mähir-muhabbetli agzalary üçin hakyky baýramçylyk bolupdy. Durmuşymdaky iň bir ajaýyp, şol bir wagtda-da iň bir gamgyn gijelerimiň biri bolupdy. Siwananyň Nirwanasyny taşlap gaýdasym gelenokdy. Bu meniň mukaddes zyýarathanamdy, bu dünýädäki ähli gowulyklaryň oazisidi. Akyldarlar ruhy gardaşlaryma hem uýalaryma öwrülipdiler. Şol agşam özümiň bir bölegimi hem Gimalaýyň belent gerişlerinde goýup gaýtdym — diýip, Julian pessaýja ses bilen aýtdy.

— Medaljyga näme ýazylan eken?

— Hany, men saňa okap bereýin-le. Bu sözleri hiç haçan unutmagyn, Jon. Kyn günlerimde munuň maňa gaty uly kömegi degdi. Kyn pursatlarda seniňem derdiňe ýaramagyny dileýän. Onda şeýle diýilýär:

Tertip-düzgün poladyndan mertlige hem parahatlyga eýlenen häsiýeti çeňkläp ýasarsyň. Erk güýji diýen ýagşy edim-gylym arkaly sen durmuşyňy iň bir ideal derejedäki belentliklere göterersiň hem-de gowulyklara, bagtyýarlyga eýlenen, behişt ýaly durmuşda ýaşarsyň. Onsuz sen gämisi gaý-tupanlaryň holtumynda heläk boljak, kompassyz deňizçä meňzärsiň.

— Özüme tertip-düzgüniň ýetmezçilik edýänligi üçin ökünen gezeklerim köp bolan hem bolsa, özüňe erk etmegiň wajyplygy hakynda hiç haçan hem çynlakaý oýlanmandym — diýip, boýnuma aldym. — Diýmek, sen ýetginjek oglumyň golaýdaky türgenleşik zalynda gollarynyň gujuryny artdyryşy ýaly, meniňem özümde tertip-düzgüni kemala getirip biljegimi aýdýaň-da?!

— Bu meňzetmäň tüýs jüpüne düşdi. Ogluň türgenleşik zalynda bedenini taplaýşy ýaly, senem erk güýjüňi kämilleşdirýänsiň. Häzir näderejede gowşak hem argyn bolsa-da, islendik kişi, umuman, gysga möhletiň dowamynda özünde tertip-düzgünliligi kemala getirmegi başarar. Mahatma Gandi bu babatda gowy nusga bolup biler. Häzirki döwürde keramatly derejede garalýan bu ynsan barada söz açylanda, köp kişi hepdeläp iýmän-içmän oňup bilýän, öz ynanjynyň hatyrasyna jebri-jepalara döz gelen adamy göz öňüne getirýär. Emma Gandiniň ömür ýoluny içgin öwrenseň, onuň özüňe erk etmek babatda, hemişe aýdylyşy ýaly derejede ussat bolmanlygyny hem görersiň.

— Gandiniň şokolad süýjülerden saklanyp bilmezlik babatdaky ejizligini aýtjak bolýaňmy?

— Ýok, edil ol däl, Jon. Berhiz saklamak hem meditasiýa-da, soň-soňlar onuň aýrylmaz lybasyna öwrüljek, biline orap, egnine atýan ak matasy ýaly, onuň üçin bütinleý ýat ýagdaý bolupdyr.

— Taýýarlygyň hem maşklary dogry ýerine ýetirmegimiň meni hem Mahatma Gandiniňki ýaly erk güýjüne eýe etjekligini aýtmakçy bolýaňmy?

— Adamlar biri-birinden tapawutly bolýar. Ýogi Ramanyň maňa öwreden esasy ýörelgeleriniň biri — hakykatdanam, aýyl hala gowşan adamlaryň hiç haçan özgelere öýkünjek bolmaýandyklary barada sapakdy. Muňa derek olar özleriniň ozalky hallarynda ýokary göterilmäge ymtylýarlar. Özgeler bilen ýaryşma. Özüň bilen ýaryş — diýip, Julian jogap berdi.

Özüňe erk etmegi öwrenseň, hemişe etmek islän işleriňi ýerine ýetirmek üçin özüňde aýgytlylyk taparsyň. Anyk seniň mysalyňda aýtsak, bu marafon ylgawyna goşulmak üçin taýýarlyk ýa-da mowçli derýada sal üstünde ýüzmek sungatyny özleşdirmäge başlamak, belki-de, hukukçylygy taşlap, artistlige baş goşmaga synanyşmak hem bolup biler. Maddy baýlykmy ýa ruhy taýdan kämilleşmekmi, nämäni arzuw edýän bolsaň hem, seni ýazgarmaga hetdim bolmaz. Saňa diňe süňňüňde ukudaky halda bolan erk güýjüniň gorlaryny özleşdirip bilseň, ähli zada hötde gelmegi başarjakdygyňy aýdyp biljek.

Sözüniň üstüni ýetirip, Julian ýene şeýle diýdi:

— Özüňe erk-ygtyýar etmegi kemala getirmek hem-de durmuşyňy tertip-düzgüne salmak saňa ymgyr uly erkinlik duýgusyny bagyşlar. Diňe şunuň özi hem köp zady özgertmäge ýeter.

— Nämäni göz öňünde tutýaň?

— Adamlaryň aglabasynda erkinlik bar. Olar islän ýerine gidip, islän işini edip bilýärler. Emma adamlaryň köp sanlysy aňlamazdan edýän hereketleriniň bendisidir. Olar kürek urup, gaýyly dolandyrmagyň deregine, akyma görä akýarlar. Başgaça aýdylsa, olar kert gaýaly kenara urulýan deňiz köpükleri ýaly, daşgyn nirä ugrukdyrsa, şol tarapa hem ýňyarlar. Maşgalasy bilen oturan wagtlary haýsydyr bir mesele bilen bagly işden jaň edilse, janlarynyň rahatlygy we ömür maksatlary babatda nämäniň has wajyplygy barada ýeke salym hem oýlanmazdan, aýaklary bişen ýaly bolup işe tarap ýelk ýasaýarlar. Men ömrümiň dowamynda bu ýerde — Günbatarda-da, Gündogarda-da köp zat gördüm. Olara many-mazmunly, aýyl haldaky ömür üçin iň esasy zat ýetmezçilik edýär.

Dowamy indiki sanymyzda...

Adatça, adamlar ýetip bilmeýän zatlarynyň gadyryny bilýärler hem şol hakda arzuw edýärler. **Zigmund Freýd**

Adamyň hakyky güýji onuň joşgunynda däl, sarsmaýan rahatlygyndadyr. **Lew Tolstoý**

Горизонт

ЖИЗНЬ ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫХ ЛЮДЕЙ

Давид Рикардо

ВТОРОЙ ПОСЛЕ АДАМА СМИТА

В учебниках по экономике мы чаще всего встречаем эти два имена: Адам Смит и Давид Рикардо. В прошлом издании нашей газеты мы опубликовали статью об Адаме Смите и, на этот раз сочли нужным написать про Давида Рикардо. Он один из интереснейших фигур среди мыслителей экономической теории прошлого. Как известно, теория и практика обычно разделены пропастью, и многие успешные в теории экономисты были не такими успешными в своей жизни. Давид Рикардо стал автором наиболее интересных и обсуждаемых теорий в сфере экономики. Кроме того, он был богатым человеком и успешным дельцом. К кому нужно прислушаться – сухому теоретику или тому, кто научился так зарабатывать деньги?

Давид Рикардо - английский экономист, классик политической экономии, последователь и одновременно оппонент Адама Смита, выявил закономерную в условиях свободной конкуренции тенденцию нормы прибыли к понижению, разработал законченную теорию о формах земельной ренты.

Экономист родился 18 апреля 1772 года в португальско-еврейской семье биржевого маклера. До 14-летнего возраста учился в местной школе, а потом присоединился на Лондонскую фондовую биржу к своему отцу. Он помогал в биржевых и торговых операциях. В 16 лет юноша постиг основы коммерции и уже самостоятельно справлялся с работой на бирже. В 21 год Давид Рикардо скопил около 800 фунтов, довольно приличную сумму денег на то время. А добыл он ее благодаря успешной игре на бирже. Теперь будущий экономист мог самостоятельно себя обеспечивать без посторонней помощи. Через 5 лет Рикардо заработал первые миллионы.

В 38 лет Рикардо пресытился практикой и неожиданно для всех вернулся к образованию. Он углубился в изучение математики, физики, химии (устраивает собственную лабораторию), геологии, минералогии (собирает значительную коллекцию минералов), литературы. Рикардо был настоящим знатоком и поклонником Шекспира, следил за творчеством Байрона и Вальтера Скотта. В этот период Рикардо обратил пристальное внимание на политическую экономию, которая прежде не вызывала у него никакого интереса. Сохранилась переписка Давида с его хорошим знакомым Хатчесом Троуэром, в которой он высказывал свое мнение по поводу трудов Адама Смита.

Первые работы Рикардо в области экономики следующие : «Цена золота» (1809),«Высокая цена слитков, как доказательство обесценения банкнот» (1810), «Проект экономического прочного денежного обращения...» (1816). В них были рассмотрены вопросы расстройства денежного обращения в Англии, последовавшие в результате чрезмерного выпуска банкнот и прекращения их размена на золото в целях финансирования войны против Франции.

Объясняя свой интерес к политической экономии, Рикардо позже писал: «Биржа главным образом обслуживается людьми, целиком поглощенными своими делами, в которых досконально разбираются. Но среди них очень мало людей, которые были бы знакомы с политической экономией, и они поэтому мало интересуются денежным вопросом, поскольку он является проблемой научного исследования. Непосредственными результатами текущих событий они интересуются гораздо больше, чем их отдаленными последствиями».

В 1817 году он закончил трудиться над своей главной книгой «Начало политической экономии и налогового обложения». Спустя 2 года Рикардо перестает заниматься бизнесом и начинает заниматься научными исследованиями в сфере экономической теории. Его принимают в члены Палаты общин английского парламента от ирландского избирательного круга. Он выступал за либерализацию экономики, свободу торговли и был против «хлебных законов».

Английский экономист, финансист, мультимиллионер. Сразу и не скажешь, что речь идет об экономисте XVIII века. Но, да, Давид Риккардо был богатым и оставил немалое состояние своим потомкам. Наследство, которое он оставил своим детям составляет 775 тысяч фунтов. Он умер 11 сентября 1823 года от ушной инфекции в Глостершире.

Давид Рикардо автор таких теорий как: теория стоимости, капитала, ренты, заработной платы, денег и теория воспроизводства. Его работы не совсем просты для восприятия из-за избытка математических расчетов. В экономической науке он известен под именем «рикардианский порок», указывающий на недоступные многим, полные сложной математики теории. Если вспомнить то, что Рикардо не имел высшего образования, этот факт удивляет.

Кроме того, Давид Рикардо – экономист, переживший экономический кризис, и это оставило след в его трудах. Хотя он и был вдохновлен работами Адама Смита, его представления о мире существенно отличались, а его взгляд на экономику Карлейль прозвал «мрачной наукой». А закончить статью о жизни и научных трудах Давида Рикардо хотелось бы его цитатой: «Вода и воздух чрезвычайно полезны, они прямо необходимы для существования, однако при обычных условиях за них нельзя ничего получить в обмен. Напротив, золото, хотя полезность его в сравнении с воздухом или водой очень мала, обменивается на большое количество других благ.»

По данным интернет-источников подготовил специальный корреспондент газеты «Бизнес реклама».

Бизнес-гороскоп на неделю:

10 октября — 16 октября

Овен 21.03 - 19.04

Овнам сейчас необходимо следовать четырем законам процветания. Это поможет им выбрать правильный путь в жизни и начать что-то новое: открыть новый бизнес, либо заняться продвижением какой-то новой идеи. Планеты указывают на то, что это время для активных действий и инициативы. Лучшая стратегия на эту неделю: новые начинания, завершение важных дел, переговоры, забрасывание удочек, поиски новой работы. Напористость – лучший план, который может привести к росту.

Телец 20.04 - 20.05

Тельцам можно заняться самоанализом, но пока лучше не уходить слишком глубоко в себя. Это может привести к появлению неуверенности, которая негативно скажется на рабочих успехах. Очень важно избавиться от вредоносных установок, которые мешают разбогатеть. Очистив от них сознание, Тельцы станут лучше как личности. В целом представителей этого Знака ждут отличные возможности. Для важных действий больше всего подходит начало недели. Очень важно начать доверять собственной интуиции.

Близнецы 21.05 - 21.06

Близнецов ожидают новые возможности, но не исключено, что вместе с ними к ним придут и новые проблемы. Заговоры на их быстрое разрешение помогут не тратить много времени и сил. Тема денег может принести много приятных неожиданностей – озарений и новых открытий. Разгар октября желательно использовать для повышенной деловой активности. Меркурий не укрепится, но его спокойствие позволит дольше оставаться на плаву. Достигать поставленных целей и повышать доходы Близнецам поможет общение с правильными людьми и своевременный отдых.

Рак 22.06 - 22.07

Ракам о себе могут напомнить их прошлые финансовые ошибки. Чтобы не остаться среди отстающих, этим людям важно в любой непонятной ситуации не пасовать перед трудностями, а придерживаться плана и твердо идти к цели. Чтобы черная полоса в работе и делах прекратилась как можно быстрее, Раки могут воспользоваться тремя способами изгнания жизненных препятствий. Как бы Раки не хотели забыть прошлое, оно может дать о себе знать.

Лев 23.07 - 22.08

Львам не стоит ждать определенности: планеты и звезды сделают финансовую ситуацию интригующей и не совсем однозначной. Вплоть до конца недели сохранится шанс неожиданного притока денег, приятной новости, подарка, повышения. Значительный момент в жизни Львов возможен в среду: именно в этот день аспект Меркурия к Юпитеру может сильно повлиять на ход событий в деловой и финансовой сфере.

Дева 23.08 - 22.09

Девам в начале недели стоит навести порядок дома и на рабочем месте. Переход Меркурия в Знак Весов этого требует больше всего. В правильной обстановке Дев ждет отличная продуктивность, высокие финансовые результаты. Особенно это относится к тем, у кого открыт свой бизнес. Благоприятные изменения ждут тех Дев, которые заняты в сфере туризма или работают из дома. Несмотря на позитивное настроение планет, астрологи не советуют Девам во всем полагаться на волю случая. В приоритете у них активные действия и смелые решения.

Весы 23.09 - 22.10

Весам желательно подумать над тем, как оптимизировать рабочий процесс и минимизировать расходы. Усердие и трудолюбие окупятся с 10 по 16 октября сполна. Повысить доходы поможет также обряд на деньги. Эта неделя запомнится Весам творческих профессий. Венера продолжит снабжать воображение этих людей огромным количеством креативных идей. Неделя подарит Весам уникальную возможность избавиться от проблем с деньгами, которой астрологи советуют обязательно воспользоваться.

Скорпион 23.10 - 21.11

Астрологи советуют Скорпионам как можно чаще общаться и работать только с приятными людьми. Это поможет генерировать чаще интересные идеи, касающиеся вложения денег и поисков новых идей. Меркурий усилит интуицию Скорпионов, их проницательность и, возможно, даже наградит даром предвидения. Если Скорпионы будут пользоваться талисманами и оберегами от обмана, то смогут более эффективно взаимодействовать с токсичными людьми. Представителей данного Знака будут часто посещать мысли по поводу карьеры и денег.

Стрелец 22.11 - 21.12

Понедельник, среда и пятница – самые благоприятные дни, чтобы добиться желаемого в сфере денег и работы. Можно попросить прибавки к заработной плате или завести разговор о повышении в должности. Полезно будет открывать новый бизнес и вкладывать средства в недвижимость, предметы искусства. Не стоит забывать о том, что день всегда проходит так, как вы начали утро. Утренние практики и ритуалы на привлечение финансового изобилия будут очень важным инструментов привлечения денежной удачи.

Козерог 22.12 - 19.01

На этой неделе астрологи советуют Козерогам сфокусироваться на раздаче долгов, если таковые имеются. Это поможет им изменить свою жизнь к лучшему – как в целом, так и в финансовой сфере в частности. Также эксперты рекомендуют этим людям разобраться с накопившимися делами. Гармонизированный Меркурий с понедельника поможет обрести ясность ума и трезвый подход, а также упорядочить свои обязанности, перетянуть на свою сторону конкурентов. Медитация-настройка также поможет изменить жизнь к лучшему. Нужно лишь помнить о своих главных целях.

Водолей 20.01 - 18.02

У Водолеев в финансовой и рабочей сферах за последнее время могло прибавиться много новых вопросов, но ответов на них так и нет. Гадание Таро на ситуацию поможет получить правдивый совет на ближайшее будущее. Рожденные под эгидой Водолея люди будут как никогда полны сил и решимости. Астрологи советуют не отступать, уделяя время работе и активному заработку. Здоровая практичность и умеренная экономия спасут Водолеев от денежных потерь. А вот навязчивые мысли, страхи и комплексы уничтожат финансовую удачу.

Рыбы 19.02 - 20.03

Самоуверенным Рыбам можно будет рассчитывать на финансовую удачу. Астрологи советуют им заняться поисками денежного хобби, подработкой или даже поисками новой работы. Целеустремленность и азарт пригодятся, чтобы достичь большего, что, несомненно, повлечет за собой увеличение дохода. Выгодные знакомства и поиски своего предназначения могут привлечь удачу. Всем, кто лишен уверенности в себе, стоит воспользоваться аффирмациями на богатство. Новые дела будут даваться легко, однако, Рыбам точно не помешает стратегический расчет и тщательное планирование.

10 октября 1846 года Тритон, крупнейший спутник Нептуна, открыт английским астрономом Уильямом Ласселом.

10 октября 1865 года американец Джон Уэсли Хайат запатентовал бильярдный шар из целлулоида.

Gözýetim

«UzAuto Motors» ýylyň ahyryna çenli birža çykmak isleýär

Kompaniýa 2023-2024-nji ýyllarda halkara meýdançasynda orun almagy meýilleşdirýär. Ol bu işde «Freedom Broker» kompaniýasy bilen hyzmatdaşlyk eder.

6-njy oktýabrda Daşkentde «UzAuto Motors» kompaniýasynyň IPO (ilkinji köpçülikleýin tanyşdyrylyşy) dabarasy geçirildi.

Kompaniýa 2018-nji ýylda «Кварц» aýna zawodyny açdy, 2020-nji ýylda bolsa «Жиззах Пластмасса» atly kärhana döredip, plasmas önümçiligini ýola goýupdy.

«UzAuto» sanlarda

Soňky bäş ýylyň dowamynda kompaniýa girdeji babatda, ortaça, 28% ösüş gazandy. 2020-nji ýylda «UzAuto Motors» Özbegistanyň agirt uly salgyt töleýjileriniň onlugyna girdi.

2021-nji ýylda 235 müň awtoulag öndüren bu kompaniýanyň ýyllyk arassa girdejisi 166 million amerikan dollaryna ýetdi. Bu ýyl bolsa önümçilik görkezijisini 340 müňe ýetirmegi, şoňa görä-de girdejileri-ni-de artdyrmagy maksat edinýär.

Kompaniýa 2026-njy ýylda girdejisini 2021-nji ýyl bilen deňeşdirilende, iki esse ýokarlandyrmaga taýýarlanýar.

2022-nji ýylyň ahyryna çenli 280 million amerikan dollaryna barabar girdejä garaşýar, 2026-njy ýylda bolsa kompaniýanyň girdejisi 459 million amerikan dollaryna ýeter diýip çaklaýarlar.

IPO zerurlygy

Kompaniýa öz önümleri bilen dünýä jemgyýetçiligini has giňişleýin tanyşdyrmaga öňräkden bäri taýýarlanyp ýördi.

«Kompaniýa maýa goýumlaryny çekmek üçin IPO çykmak zerur. Meselem, «UzAuto»-da awtoulaglaryň has kuwwatly görnüşlerini öndürmek boýunça birnäçe taslama bar. Adatça, täze maýadarlar bilen menejment ösýär, işler aýdyňlaşýar» diýip, «Freedom Broker»-iň maýa goýum seljerijisi Behruzbek Oçilow öz pikirini paýlaşýar.

Kompaniýa Özbegistanyň «Daşkent» gazna biržasyna paýnamalaryndan 5%, halkara biržalara bolsa 25%-e çenli ýerleşdirmegi maksat edinýär.

Şu ýylyň aprel aýynyň ahyrynda kompaniýa London gazna biržasyna 300 million amerikan dollarlyk ýewroobligasiýany 5 ýyllyk möhlet bilen goýdy.

«UzAuto Motors» 1993-nji ýylda esaslandyrylyp, ol GDA-nyň çägindäki uly önümçiligi bolan awtoulag öndürijileriň hataryna girýär. Şeýle-de, «UzAuto Motors» Gazagystanda we Azerbaýjanda hem awtoulag ýygnamak işini ýola goýdy.

«Freedom Broker» (ozal Freedom Finance) — maýa goýum kompaniýasy «Freedom» halkara holdingine degişli bolup, ol dünýäniň 12 ýurdunda iş alyp barýar. Bu holding «Apple», «Microsoft», «Tesla», «Zoom», «Alibaba», «Twitter» ýaly kompaniýalaryň gymmatly kagyzlaryny satyn alyp, olara ABŞ-nyň, GDA-nyň we Ýewropanyň gazna bazarlaryna çykmaga mümkinçilik berýär.

Aýjemal ÇARYÝAROWA,
Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika institutynyň 2-nji ýyl talyby, «Biznes reklama».

Hose Muhika

Haçan-da men bir zat satyn alanymda ýa-da siz bir zat satyn alanyňyzda, biz pul bilen hasaplaşmaýarys ahyry. Biz şol puly gazanmak üçin ömrümizden sarp eden wagtymyz bilen hasaplaşýarys. Emma pula ömri satyn alyp bolmaýar. Ömür geçýär-de gidýär.

BILDIRIŞ

«Türkmenpolat we enjamlar» döwlet lomaý-bölek söwda firmasynyň «Ýaşlyk» sagaldyş merkeziniň ýuridiki şahs hökmünde işini bes edip, «Türkmenpolat we enjamlar» döwlet lomaý-bölek söwda firmasyna birikdiriljekdigini habar berýäris. **Habarlaşmak üçin: 31-31-05**

Gazetimiziň №40 sanyndaky krosswordyň jogaplary:

KESELIGINE: **1.** Yhlasa. **3.** Arçman. **5.** Ulumsy. **7.** Hyýar. **8.** Yrtyş. **10.** Torsuk. **11.** Çadra. **12.** Zamça. **14.** Çykan. **16.** Ýewro. **17.** Jansyz. **19.** Kaliý. **21.** Ellik. **22.** Riberi. **23.** Himiýa. **24.** Rehnet.

DIKLIGINE: **1.** Ymarat. **2.** Ammiak. **3.** Akyly. **4.** Argyş. **5.** Uçurym. **6.** Arslan. **7.** Hyraç. **9.** Radio. **11.** Çöwşi. **12.** Zagreb. **13.** Aýrak. **15.** Kesewi. **17.** Jalbar. **18.** Zähmet. **19.** Kirpi. **20.** Ýorga.

Eger siziň işewürligiňiz internetde bolmasa, onda siz işewürlikde dälsiňiz.
Bill Geýts

Iň gowy maýa goýum — bilim.
Benjamin Franklin

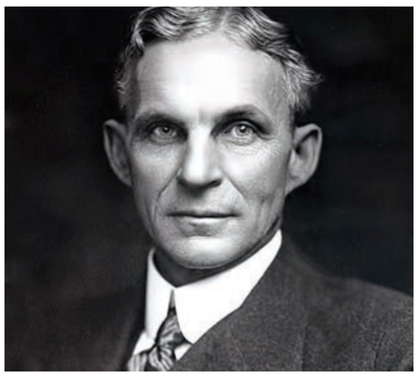

Böleklere bölüp işleseň, hiç bir işem kyn däldir.
Genri Ford

Eger-de siz arzuw edip bilýän bolsaňyz, şol arzuwy amala aşyrybam bilersiňiz.
Ferdinand Porşe

Awtoulaglar — biziň gündelik durmuşymyzyň heýkeli.
Kris Bengl

Üstünlik — bu 99% şowsuzlyk, 1% şowlulyk.
Soýçiro Honda

«UzAuto Motors» kompaniýasy 2021-nji ýylda 235 müň awtoulag öndürdi.

Kompaniýa 2026-njy ýylda girdejisini 2021-nji ýyl bilen deňeşdirilende, iki esse ýokarlandyrmaga taýýarlanýar.

Mahabat

Gypjakdaky S.Nyýazow adyndaky dokma toplumy çagalar we ulular üçin güýz möwsüminiň täze egin-eşiklerini hödürleýär!

Habarlaşmak üçin telefon belgilerimiz:
+993 12 25-95-01 / 25-98-57.

- Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrabynyň Gypjak ýaşaýyş toplumynyň Bitaraplyk köçesiniň 15-nji jaýy, Ruhabat dükany.
- Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrabynyň H.Derýaýew (2052) köçesiniň 4-nji jaýy, Ak Altyn dükany.
- Aşgabat şäheriniň Oguzhan köçesiniň 3-nji jaýy, Bürgüt dükany.
- Mary şäheriniň Ezizhan köçesiniň 5-nji jaýy, Ak Altyn dükany.
- Türkmenabat şäheriniň S.Nyýazow şaýoly we Prezident şygryýet bagy köçesi, Degirmen dükany.

Möçberi 16 sahypa | Formaty A3 | A-110300 | Indeksi 69493 | Gazet 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar | Bahasy 2 manat 50 teňňe | 5578 tiraž.

Biznes reklama
Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi

BAŞ REDAKTOR
Seýitmyrat GELDIÝEW

HABARLAŞMAK ÜÇIN TELEFON BELGILERIMIZ:
Işgärler bölümi: 23-77-93; Buhgalteriýa: 23-77-92;
Mahabat bölümi: 23-77-96; Jogapkär kätip: 23-77-95.

E.poçtalar: biznes.reklama@list.ru;
biznes.reklama.newspaper@gmail.com
web-saýtymyz: www.br.com.tm

BIZIŇ SALGYMYZ:
Aşgabat şäheriniň Bitarap Türkmenistan şaýolunyň 593-nji jaýy.

BELLIK: Gazet Türkmen döwlet Neşirýat gullugynyň Metbugat merkezinde ofset usulynda çap edildi. | Çap edilişiniň hiline Türkmen döwlet Neşirýat gullugynyň Metbugat merkezi jogap berýär.